

Velja po pošti:
za celo leto naprej K 26.—
za pol leta " " 13.—
za četrt leta " " 6.50
za en mesec " " 2.20

V upravnishvu:
za celo leto naprej K 20.—
za pol leta " " 10.—
za četrt leta " " 5.—
za en mesec " " 1.70

Za pošilj. na dom 20 h na mesec.

Posamezne štev. 10 h.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2 (vhod čez dvorišče nad tiskarno). — Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. Uredniškega telefona štev. 74.

SLOVENE

Inserati:

Enostop. petlistrva (72 mm):
za enkrat 13 h
za dvakrat 11 "
za trikrat 9 "
za več kot trikrat . . 8 "
V reklamnih noticah stane enostopna garmondvrsta 26 h. Pri večkratnem objavljenju primeren popust.

Izhaja

vsak dan, izvenemš nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Političen list za slovenski narod

Upravišstvo je v Kopitarjevih ulicah štev. 2. — Vsprejema naročnino, inserate in reklamacije. Upraviškega telefona štev. 188.

„Zavodi sv. Stanislava“.

Jutri se otvori učilišče in odgojevališče za slovensko po naukih hrepenečo mladino, kateremu je ljudstvo dalo ime „škofovi zavodi“. To bo svečan in slovesen dan, ki je vreden, da se ozremo nanj z veseljem in s ponosom.

Ko je ljubljanski knezoškof prišel v Ljubljano, je kmalu videl, česa je treba. Dijaški shod je izjavil: „Krščanske podlage ne maramo“, v časopisu je vedno bolj sirovo butal na dan poganski ateizem, ki je dosegel ravno zdaj svojo višino. Zato je škof sklenil, da s pomočjo vsega vernega ljudstva svoje škofije postavi velik zavod krščanski vzgoji in omiki. Načrt, ki ga je objavil v božičnem pastirskem listu, je bil nekaj tako velikanskega, da je malokdo upal, da se bo mogel tudi izvršiti.

Sirovi liberalizem se je čutil zadetega v srce. Prej so liberalci peli škofu „Hosana!“ Bil jim je takej po prirodu najljubeznivejši človek in najvzornější rodoljub. Odkar je pa sklenil, da zgradi katoliško gimnazijo s konviktom, ni njihovo sovraštvo do njega več poznalo mej.

„Slovenski Narod“ je takej objavil liberalni oklic, da se mora ta škofova nakana preprečiti. Delali so na dva načina: Ljudstvo so hujskali, da naj ne dá nobenega beliča za zavode, na oblasti so pa pritiskali, da naj preprečijo zgradbo sploh.

Dobro bi bilo, ako bi se objavila vsa kronika zidave tega zavoda. Naj bi se objavili vsi hujskajoči članki „Slov. Naroda“, vse rotenje liberalcev, in temni naklepi, ki so jih kuhali med seboj! Naj bi prišlo na dan vse, kar so liberalci govorili in zahtevali pri deželni vladi kranjski in pri ministrih na Dunaju! Naj bi se objavile vse malenkostne in včasih uprav smešne sekature, s katerimi so razni organi zavlačevali in podraževali stavbo. Naj bi se to vse zbralo in popisalo, da se razkrije potomcem dober del kulturnega položaja v Slovencih v času, ko se je čutil ljubljanski škof prisiljenega, da postavi nov zavod krščanski vzgoji in omiki! Kder bo to bral, bo rekel:

Res treba je bilo energične roke, treba je bilo idealne požrtvovalnosti in neomajnega zaupanja v zmago krščanske misli, da se je vse to premagalo.

Ti zavodi so res veliko kulturno dejanje. Koliko debat, koliko političnih spletk, koliko parlamentarnih borb je treba v Avstriji, preden si pribori majhen, zaničevan narod eno ljudsko šolo, eno gimnazijo, da ne rečemo — eno univerzo! In tu je slovensko ljudstvo iz lastne moči, brez tuje pomoči, samo iz sebe ob najhujšem nasprotovanju ustvarilo na besedo svojega ljubljene škofa zavod, kakršnemu daleč na okoli ni enakega tudi med večjimi narodi.

Zgradba je krasna, ne le na zunaj ampak tudi notranja uredba je tako izborna, da nudi vse, kar se zahteva od najmodernejšega učnega zavoda. Vse, kar je moderna tehnika zgradb dosegla v svojem impozantnem razvoju, vse, kar zahteva novodobna higijena, vse, česar želi pedagogika, vse, kar zahteva znanost — vse je tu uporabljeno z največjo vestno natančnostjo. Ljubljanski škof se ni ustrašil nobenih žrtev; brez strahu pred vsemi težkočami, vedno pogled uprt samo v veliki smoter, ki si ga je bil stavil, je prekoračil vse ovire, da je ustvaril v resnici vzoren zavod.

Jutri se zberó ob otvoritvi zastopniki vse škofije, da se zavod otvori z največjo slovesnostjo. Tudi mi se radujemo tega dne, tudi nam je to dan veselja in zmagoslavja, saj smo bili skozi leta prisiljeni, da smo z ostrino svojega peresa zavračali sovražnika, ko so gradili zidarji.

Zavod dobi ime svetega Stanislava. Kakor si je ta ljubeznjivi svetnik, slovanski Alojzij, pravi vzor idealne mladine, v najnežnejših letih sredi pohušljive družbe ohranil najčistejšo krepost in najidealnejše stremjenje s svojim geslom: Ad altiora natus sum — za kaj višjega sem rojen — tako si naj tudi mladina, ki bo vzgojena v tem zavodu, začrta jasno pot navzgor — vedno višje, vedno k novemu duševnemu napredku!

In tako naj tudi ta krasni zavod na

ljublanski planjavi tisočerim, ki se vozijo mimo njega, sredi razburkanih strasti sedanje dobe neprenehoma kliče v spomin, da je slovenski narod za kaj višjega ustvarjen!

Za koroško dijaško podporno društvo.

Bliža se 1. oktober, čas, ko morajo naši dijaki oditi na visoke šole. To je za uboge reveže navadno najhujši čas. Kako težko je spraviti vkup par desetakov, da je mladi človek vsaj za par tednov osiguran v velikem, tujem in draginjskem mestu, kjer ni dobre duše, ki bi se usmilila ubogega slovenskega koroškega dijaka! Kako težko se bori, prej da dobi kako inštrukcijo, ki ga ohrani pred najhujšim gladom!

Rojaki! usmilite se naših koroških visokošolcev! Dajte vsak par novičev za naše dijaško podporno društvo. Kaj pomaga tarnanje po slovenskih uradnikih na Koroškem! Ministrstva nam je ne morejo iz zemlje izkopati, slovenski Kranjci in Štajerci pa nečejo dohajati k nam v službe, ker se — ne brez vzroka — boje naših sodeželanov. Slovenske uradnike si moramo v gojiti tedaj sami! V to pa je treba denarne pomoči našemu dijaškemu podpornemu društvu. Vsak dar se radovoljno sprejema in vsak krajcar, darovan našemu društvu, se narodu gotovo stotero povrne.

Darove sprejema c. kr. prof. J. A. Pih, Celovec, Vetrinjske obmestje št. 26.

Do sedaj so društvu darovali: Po 200 K: Neimenovan dobrotnik; preč. g. kanonik in knezoškof kancelar J. Vidovic (ustan.); po 100 K: g. c. kr. okr. sodnik v p. Franc Hrašovec v Gradcu p. v o d o m s v o j e 8 5 l e t n i c e, s s l e d e č i m p i s m o m: „27 let sem kot c. kr. okrajni sodnik na gorenjem Koroškem (v Sovodjem 17 let in v Spitalu 10 let) med Nemci kot narodnjak proti svoji volji, akoravno v svežem zdravem zraku, po obstoječi sodbeni upravi preživel in svojih 8 otrok narodno zavedno odgojil. Za hvaležni spomin pošiljam ustanovnino o moji 85. obletnici.“ Naj binašel naša vrlibeloglavi, avsrcu in duhu še vedno čiligraski narodnjak dosti posnemalcev! Nadalje še 100 K: posojilnica v Sp. Dravogradu (ustan. 1. obrok); 50 K posojilnica v Velikovcu in še mnogi rodoljubi po manjše

svote. Bog daj naši učeči se mladini obilo podpornikov!

Nova pogajanja o rešitvi ogrske krize.

Kdo postane na Ogrskem prihodnji mož, še ni gotovo. Splošno sicer sodijo, da grof Janez Zichy, a kot homines regii se imenujeta tudi Lukasc in dr. Wekerle. Zichy baje namerava doseči sporazumljenje tako, da koalicijska opusti svoje zahtevo o mažarskem poveljnem jeziku, vladar pa ne zahteva višjih izdatkov za armado. Zichy namerava baje razpustiti zbornico, če se ne sporazume z združeno večino. Finančni krogi sodijo, da v kratkem skleneta kralj in večina mir. Pri nemirih v Czurogbaški stolici se zapri 40 oseb. Nekaj izgređenikov in dva orožnika sta bila ranjena. V Bekes Csabi so odkrili včeraj spomenik Ludoviku Košutu. Po slavnosti je obiskalo Frančiška Košuta več odposlaništev. Neki deputaciji je Košut rekel: „Vsa dežela se zbira okolu zastave, ki zastopa načela ogrske ustave. Končni smoter je ohraniti in izpolniti obstoječe pravice. Ideja neodvisnosti ne more hipno zmagati, prej morajo pasti gotovi predsodki. A to se še ni posrečilo, ker obdajajo kralja možje, ki niso Mažari“. Vojno ministrstvo je ukazalo, da se smeje dajati dopusti le obolelim vojakom in se zato razveljavijo vsi že dovoljeni dopusti. Ta odlok ostane veljaven do 10. oktobra.

Veleizdajalci na Ogrskem.

Banffyjevim pristašem je jako neprijetno, da je njihov glavni zapleten v veleizdajalske Ziganyjevo zadevo. Vso stvar so nameravali zaviti tako, da bi ne škodovala Banffyju Vest, da je izginilo Banffyjevo pismo na Ziganyja, jih je ojunačila in priobčilo so besedilo pisma, ki ga je baje pisal Banffy Ziganyju. Ta objava slove: „Cenjeni gospod Banffy! Prebral sem brošuro, a ni potrebno, da se prestavi v mažarsčino. Budimpešta, 16. avgusta 1905.“ Brošura „Ogrska kriza in Hohenzolernci“ je pa izšla dne 18. avgusta. A višji budimpeštanski glavni Bela Rudnay je v „Az Usgu“ izjavil: Pojasnilo je popolnoma napačno. Banffyjevo pismo res obstoji in Banffyja hude kompromituje. Vsebine pisma pa ni hotel izdati. Vsa stvar je za Banffyja jako neprijetna. Postal bi bil namreč sam rad ogrski ministrski predsednik in na Dunaju so resno mislili poveriti Banffyju sestavo nove vlade. A odkrita zarota je preprečila Banffyjeve načrte. Merodajni krogi so bili prisiljeni

LISTEK.

Dostojevski, Vladimir Solovjev in sedanje gibanje za reformo rusko cerkve.

Mnogo se ugiblje in razpravlja o vzrokih, ki so dovedli rusko cerkev do takega hlapčevstva in odvisnosti od držav. oblasti. Zanimivo je zvedeti, kaj veliki ruski duhovci mislijo o tem razmerju. Med vsemi sodbami je zelo posebna, osamljena in pristranska sodba Dostojevskega, največjega psihologa ruskega. Malokdo je bil tako prešinjen krščanske misli kot on, verski problem je napolnjeval njegovo dušo in postal je zadnje leto celo eksaltiran; bil je globok, bolesten mistik, kar se pozna vsem njegovim povestim, ki jih je spisal na večer svojega življenja. V znamenitem romanu „Bratje Karamasov“ je mnogo modroval o ruski cerkvi in njeni svetovni misiji. Prepričan je bil, da more zgolj živo, nekako tajinstveno, notranje krščanstvo rešiti človeštvo njegove najhujše rane, verske brezbržnosti in moralne de-

kadence, ki je posebno v Rusiji ustvarila toliko zločincev. Druga njegova vodilna misel — podobna Gogoljevi — je bila ta, da je slovanska Rusija edina poklicana, oživiti po vsem zapadu krščanstvo in zbuditi po zamrli Evropi novo versko življenje. Rusija je mogočna, sveta; ljudstvo je verno, dobro in ima med vsemi narodi največ smisla za evangelijsko postavbo ljubezni.

To poslanstvo ima izvršiti — ruska cerkev. Dostojevski visoko povzdiga ruske menihe in njihovo veliko ljubezen do Kristusa. Kot temeljno razliko med rusko in rimsko cerkvijo pa označuje Dostojevsky to, da katoliška vera misli izpremeniti cerkev v državo, pravoslavna pa zasleduje ideal, pretvoriti vso državo v cerkev. Rimska cerkev, meni ta mislec, izkuša vso vero poznanjiti, napraviti iz cerkve trdno državno organizacijo, ruska cerkev pa hoče odpraviti vso razliko med stanovi (?!), prešiniti vse z ljubeznijo Kristusovo in državo izpremeniti v preprosto krščansko občino brez hierarhičnih stopenj. Zato Dostojevsky proslavlja svojo cerkev.

Vse drugače je sodil veliki ruski mislec Vladimir Solovjev v svoji knjigi

„La Russie et l'Eglise universelle“ (Paris 1889) Njegova izvajanja so približno tale:

Bizantska cerkev zasleduje enostranski ideal popolne ascese, ona beži pred svetom. Katoliška cerkev pa hoče prekvasiti državo in človeško družbo z idejami krščanstva; ona izkuša oživiti plemenito in veličastno socialno uredbo; pravoslavje se je medtem odtujilo tej nalogi in ustvarilo je mrko meniško državo na gori Atos, ki povsebuje zatajevanje in samoto, škodljivo za prebujo verske misli med človeštvom. Orientalna cerkev, pravi Solovjev, hoče priti v nebesa nedotaknjena od sveta z belo obleko, kajti ona je preveč mistična in se ne udeležuje svežih, oživljajočih socialnih bojev. Zapadna cerkev pa je pogumna stopila v življenje, poškrboljena je od blata in bede, pa se ne ustraši reformatorskega dela na svetu.

Solovjev osvetljuje svoja izvajanja z neko rusko legendo. Nekega dne, tako pripoveduje ta legenda, sta šla sv. Nikolaj in sveti Kasjan na izprehod. Tedaj sta videla na širnem polju kmeta, ki se je trudil na na vso moč, da spravi svoj voziček iz blata, kamor ga je bil zavezil. Sveti Nikolaj je pozval tovariša, naj pomagata revnemu mu-

žiku, sveti Kasjan pa se je branil, ker ni hotel umazati svoje bele šole. Sv. Nikolaj pa je nato sam pristopil k možu in kmalu sta izvlekla voz iz blata. Po smrti ga je v nebesih karal sveti Peter, ker je imel talar ves raztrgan in poškrboljen od blata, sveti Nikolaj pa mu je povedal, kako je pomagal siromašnemu kmetiču. Nato ga je sveti Peter pohvalil in Bog je svetega Nikolaja v nebesih povelil. Sveti Kasjan je simbol pravoslavne, sveti Nikolaj pa katoliške cerkve.

Katoliška cerkev je preosnovala Evropo, vodila v njej vse gmotno in duševno življenje, ustanovila vso prosveto. Pravoslavje hoče ohraniti zgolj svojo čistost, svojo ortodoksijo, katoličanstvo pa združuje z božimi silami tudi človeške, da zadosti vsem potrebam ljudstva.

Verski ideal vzhodne cerkve ni sicer napačen, toda enostranski in nepopoln. Ruska cerkev moli, katoliška pa moli in dela.

Solovjev je zadel pravo.

F. T.

prenehati z Banfiyjem pogajanja o sestavi vlade.

Notranje politični položaj.

Gautsch zaslišuje voditelje raznih političnih strank. Včeraj je zaslišal Čehe, dr. Pacaka, dr. Silenega in dr. Žacka, nadalje Nemce dr. Derschatte, dr. Grossa in barona Morseyja. Prihodnji teden zasliši nemški odsek četvice. „Bohemia“ se jezi, da se pogajanja tajna, češ, da je to ugodno za Čehe. Poročajo, da namerava Gautsch označiti v zbornici svoje stališče glede volivne preosnove na Ogrskem.

Državno zbornico zaseda nje bo baje kratko. Vlada namerava namreč sklicati 10. oktobra deželne zbornice, ki bodo zborovali en mesec, nakar zopet skliče državni zbor. V ponedeljek zboruje parlamentarna komisija češkega kluba. — V Brnu so protestirali socialni demokrati na shodu, ker je ugovarjal Gautsch splošni volivni preosnovi na Ogrskem. Proti Gautschu nameravajo odločno nastopiti v prvi zbornični seji krščanski socialci in socialni demokrati, ker je preprečil volivno izpremembo na Ogrskem.

Vesti z Balkana.

Sofija, 18. septembra. V ruščuški poljedelski banki je zmanjkalo 136.000 frankov. Sumljivi so nekateri uradniki.

Carigrad, 18. septembra. Zaradi atentata na smrt obsojeni Vavtarian pride še z nekaterimi Armenci zopet pred sodišče. Grška četa je sežgala v bolgarski vasi Bezoni 5 hiš in obesila bolgarskega vojvoda Aleksandra. Konzuli zahtevajo od vlade varnostnih priprav ob pogrebu vojvode.

Carigrad, 18. sept. Arabci so uničili dva bataljona sultanovih čet na cesti v Sana'in iznova začeli oblegati stolico Jemena. — Sultan se silno boji kolere in je odredil najstrožjo karantano v pristanišču carigradskem.

Drugo mirovno posvetovanje v Haagu.

Iz Peterburga poročajo, da namerava ruska vlada povzročiti drugo mirovno posvetovanje v Haagu. Kakor znano, je nameraval sklicati drugo mirovno posvetovanje ameriški predsednik Roosevelt, ki je pa opustil svoj načrt, ker prizna, da ima Rusija zato več pravice, ker je ruski car povzročil prvo mirovno posvetovanje v Haagu. Roosevelt namerava podpirati Rusijo, da pride do drugega haškega mirovnega posvetovanja.

Shod nemške socialne-demokracije v Jeni.

Nemški socialno-demokratski poslanec Molkenbuh je govoril v včerajšnji seji o podražanju mesa. Predlagal je resolucijo, ki naj se izjavi proti nepotrebnemu zapiranju meja pri uvozu tuje goveje živine in proti prepovedi uvažati v Nemčijo inozemsko meso, jezike, klobase, Comed Beef itd. Colnine na krmo naj se odpravijo, ker je ugovor vladnih organov, da je inozemska krma zdravju škodljiva, docela ničev. Te postavbe so dane zgolj na ljubo agrarcem. Predsednik shoda je nato protestiral proti kršnji govorniške svobode v Nemčiji, kar nemško državo osmeši pred celim svetom. Vsled te borniranosti nemške vlade je mogel v Berolinu govoriti Jaures, v Badenu pa ne Adler, dasi so ti govorili imeli namen, da odstranijo nesoglasje med Nemčijo in Francosko. Sklenili so naposled resolucijo, ki pravi, da so poizkusili, vneti med Nemčijo in Angleško vojsko, brezvestni in zločinski; socialna demokracija bo z vsemi močmi delala na to, da se vojska med tema državama prepreči. Kakor se vidi, so se socialni demokrati doslej bavili zgolj z mednarodnimi političnimi odnošaji. Radovedni smo, kdaj začno z gospodarskimi vprašanji in kako jih bodo reševali.

Nemiri na Kavkazu.

Položaj v Baku. Iz Bakua poročajo 18. t. m.: Dasi je mesto navidezno mirno, je prebivalstvo še vedno razburjeno. Proti sicer narašča in odprtih je tudi že več trgovin, a v kljub temu je bilo 17. t. m. v mestu več bojov, v katerih je bilo ubitih in ranjenih mnogo oseb. Mesto izgleda kakor po sovražniku osvojena trdnjava. Na cesti spremlja prebivalce vojaštvo. Delo po tovarnah in delavnicah počiva. Vojakov je še vedno premalo, vsled česar Tataři in druga sodruga še vedno plenijo. V Odesi so ukrali eno pehotno divizijo z 18 brzostrelnimi topovi. Vojaki odpotujejo na Kavkaz. Kakih 2000 oseb je napadlo 18. t. m. ponoči na postaji Abaša neki voz, v katerem so bili jetniki. Med vojaško stražo in napadalci se je vršil boj. Ubityh in ranjenih je mnogo napadalcev, a tudi vojakov. Iz Tifisa poročajo, da so napadli Tataři pet omnibusov, na katerih so se peljali armenski begunci. Tataři so pomorili Armence, Armenke pa odgnali v sužnost.

Baku, 17. sept. Ves Baku je razdeljen v dva tabora: v Tatarije in Armence. Da ne izzivajo vojakov, so nehali streljati in se

ubijajo s „hladnim orožjem“. Ubili so inženirja Paatova. Orevali so poštni urad v Ciaturah in ukradli 6000 rubljev.

Nemiri v nemški jugo-vzhodni Afriki.

Iz Dar es Salama brzojavljajo: Misijon-ski postaji Hijangao in Lukuledi so vstali porušili. Umrili so misijonske sestre Wal-burgo in Avio. Misijonarji iz Kigonsere so zbežali v Wiedhafen.

Maroko.

„Daily Telegraph“ poroča iz Tangerja: Belgijski parnik „Ville de Bordeaux“ je vtihotapil v Fedali mnogo orožja in streliva. V zadevo so vpleteni neki Nemec, neki Francoz in neki Belgijec.

Kongres o delavskem zavarovanju

je obravnaval včeraj o splošnih vprašanjih delavskega zavarovanja. Govorili so Hjeld s Finskega o pokojninskem zavarovanju na Finskem, Magaldi iz Rima o italijanskem zakonu za slučaj nezgod, Pomlet iz Pariza o francoskih delavskih zavarovalnih zakonih, Steiger o splošnem zavarovanju v Švici. Debata je bila jako živahna.

Rusija.

Rusko Poljsko. Komisija Sol-skega je končala posvetovanja o načinu volitev na Ruskem Poljskem. Odobrila je načela, ki jih je predlagal generalni gubernator in ki smo jih že priobčili. V Varšavi so poostriili vojno stanje. Vedno bolj so se množili politični umori in napadi na policijo. Preteklo nedeljo sta obkolili policija in vojaštvo več judovskih sinagog. Vse obiskovalce so preiskali in zaprli 20 oseb.

Zaprli Francozinji. V Odesi so zaprli dve Francozinji, ker sta vtihotapili bujskaječe oklice.

Shod ruskih posestnikov. Minister za notranje stvari je dovolil, da sme sklicati elizabetgradsko zemstvo shod ruskih posestnikov. Na shodu nameravajo obravnavati agrarna vprašanja.

Nezanesljivi vojaki. „Evening Standard“ poroča iz Odes: Polk Prayski iz Nikolajevska, močan 6000 mož, ostane za kazni dve leti v Sibiriji. Stalno moštvo in rezervisti so politično nezanesljivi. V Sibiriji obdrža za kazni 40.000 vojakov iz Južne Rusije, ker jim ne zaupajo.

Moskovsko zemstvo je sklenilo, da se začne takoj deliti pomoč stradalnemu ljudstvu.

Svet višjih ženskih kur-zov v Moskvi zahteva, da se avtonomija vseučilišč raztegne tudi na te kurze.

Uboji v Harkovu je odvetnik Levčenko ustrelil štirikrat na inženirja Foltanskega, ki je dobil 3 nevarne rane. — V Rigi so zasledili prav zverinski umor dveh judovskih dečkov Notkin. Morilec je priznal, da ju je ubil, da bi ju orepal, a je dobil samo eden rubelj in srebrne uro.

Angleži v Aziji.

Iz Londona poročajo, da namerava indijska vlada graditi železnico čez prelaz Khyber do Afganistana. Ta železnica je zgolj z vojaškega stališča strateškega pomembna in pravzaprav delo generala Kitche-nerja. Doslej je železnica vozila le do Pešavarja, afganski emir pa doslej še ni dovolil, da bi železnica stekla čez afgansko mejo. Seveda nagovarja Rusija emirja, naj ne odneha in vztraja pri svoji prepovedi.

Protiverski ukaz v francoski armadi.

„Eclair“ poroča, da je francosko vojno ministrstvo ukazalo, da vojaške slavnosti ne smejo imeti verskega značaja. Na Francoskem so imeli namreč dozdaj pri vojaških slavnostih navado, da so naredili ob slavnosti maše za dušnice za svoje padle tovariše. To je zdaj prepovedano in seveda upijejo „svobodoljubni“ francoski framasoni, da je to velikanski napredek, ki zagotavlja v bodočnosti gotovo zmago francoski armadi.

Po vojski.

„Berliner Tageblatt“ poroča iz New Yorka: Neki japonski mirovni pooblaščenec je izjavil, zakaj so končno Japonci opustili svoje zahtevo o vojni odškodnini. Nadaljevanje vojske bi stalo ne glede na človeške žrtve zopet toliko denarja, kolikor je stala dozdajna vojska. Položaj Rusije pa tudi ni bil tak, v kakršnem so bili Francozi 1871., ko so morali Francozi drago plačati, da so odšle nemške vojaške čete iz Francije. Med včerajšnjimi brzojavkami smo poročali, da je japonski admiral Katoga napadel s križarkami „Idzumi“ in „Suma“ Petropavlovsk, obstreljeval mesto in razrušil v obližju svetilnika več hiš. O tem boju še poročajo, da so sovražniki opienili več skladišč za smodnik, pomorili mnogo živine in vzeli prebivavcem orožje. Okrožni načelnik je pobegnil z rodbino v notranje deželo. Japonci

so vzeli tudi ladjo „Australia“, ki je last „Ameriške trgovske in industrijske družbe v Kamčatki“. Ranjen ali ubit ni bil nihče. Admiral Katoga najbrže še ni bil obveščen, da je že sklenjen mir. — Witte je došel 18. t. m. zvečer v Cherbourg, odkoder je odpotoval v Pariz, kjer ostane štiri dni in obišče francoskega predsednika Loubeta. Iz Pariza petuje v Bruselj, kjer obišče svojo hčer, nakar se podá v Peterburg, da poroča carju ustmeno o portsmoutskih pogajanjih. Witte se je udeležil na ladji vseh družabnih iger, pustil se je fotografirati in je podpisal šest koncertnih vabil.

Kitajec naj plača!

„Shanghai Times“ poroča, da je japonski poslanik v Pekinu zahteval od kitajske vlade, da mora plačati Kitajska Japoncem 30 milijonov funtov, ker so ohranili v vojski njene celokupnost. Šle potem pokliče Japonska svoje vojaštvo nazaj iz Mandžurije.

Koreja nezadovoljna.

Nezadovoljstvo z japonsko vlado silno narašča v Koreji. Tolpe Korejcev se napravljajo v Süul, da ugovarjajo proti japonskemu izesu; japonski orožniki jih s silo razganjajo.

Denarja manjka.

Japonska vlada je potrkala na pariški borzi za posejilo po 4%. Odgovorili so ji, da v sedanjih razmerah bi si vsak premislil, preden bi kaj posodil Japonski tudi po 5%. Ob začetku vojske je japonski dolg znašal 519 milijonov jenov. Nato so prvi dolg najeli doma — 150 milijonov jenov; kmalu potem 100 milijonov na newyorški borzi; pozneje še 180 milijonov na domačem denarnem trgu. Kmalu so rabili še denarja in dobili so 120 milijonov po 6%, a samo 86 za 100. A kmalu je bilo treba še 580 milijonov. K sreči je padel Port Artur in borze so jih začele prijazneje gledati. Dobili so 300 milijonov po 4½% (90 za 100) in 100 milijonov doma po 6%. Tako so Japonci imeli do poldruga milijarde dolga, kar je skoro 75 milijard kron! To je ogromna vsota, zlasti če pomislimo, da znaša japonski proračun samo eno osmino ruskega.

Izpred sodišča.

Mestna občina in „Kasino“.

Danes jutri se vrši, kakor smo že včeraj na kratko poročali, pred tukajšnjim sodiščem razprava o tožbi mestne občine proti društvu „Kasino“. Doslej sta bila zaslišana kot izvedenca gg Lehner in Zakotnik o vprašanju, ali je veranda pred kazino stalna stavba v smislu § 418 obč. drž. zak., ali pa le provizorična in premakljiva zgradba. Lehner je potrdil, da je to stalna (!) stavba; Zakotnik pa ravno nasprotno. Vprašanje je, ali bo sodišče sklenilo, da se zasliši še tretji izvedenec. Zaslišane bodo priče mestne občine, ki bodo potrdile, da je tlak na prostoru pred „Zvezdo“ dala napraviti l. 1873, ali 1874. mestna občina in da se je vsa leta sem porabljal ta prostor tudi splešno od občanov, zlasti ob času, ko tam ni bilo miz, po zimi in ob slabem vremenu. Nemške priče bodo pa zaslišane o trditvi kazine, da je stala od leta 1850 do 1886 pred kazino v letnem času ravno tako velika veranda ko sedaj, ki se je le čez zimo odstranila in da se je leta 1886 s privoljenjem občine postavila sedanja veranda. Zaslišanih bo skupaj okrog 40 prič, med temi vse nemške korifeje ljubljanske.

Razprava se je pričela danes ob 9. uri. Sodišču predseduje deželnosodni svetnik Andoljšek. votanta sta svetnika dr. Hauffen in Trauner, zapisnikar je dr. Oblak. Mestno občino zastopa dr. Triller, društvo „Kasino“ pa dr. Eger. Priče se skupno zaprisežejo. Potem predlaga dr. Eger še nekatere priče, istotako predlaga dr. Triller, naj se zaslišijo Lovro Malin, Anton Ažman in Franc Topolavc, ki so sodelovali pri zgradbi one verande, in pa Fran Krapš, kavarnar, Fran Perdan in Aleksander Götzl, ki bodo potrdili, da je bila veranda delana v smislu ukaza kazinskega društva tako, da se vsak čas lahko podre in zopet postavi z istimi deli tam ali pa na kakem drugem zato pripravnem mestu. Ta veranda se je ob priliki potresa tudi res podrla in prenesla v Zvezdo, potem pa zopet postavila nazaj na svoje prejšnje mesto. Poleg prič, ki so že dopuščene, naj še sledeče priče priče dokažejo, da je mestna občina tudi res včasih ta prostor zase uporabljala, ob potresu, kakor tudi ob Prešernovi slavnosti itd. Zato se naj zaslišijo: Jakob Tomc, Anton Krejči, Hugon Eberl in dr. Josip Stare. Sodišče je predlogom ugodilo. Prične se z zaslišanjem prič.

Priča Jakob Tomc, mestni nadkomisar, izjavi, da se je prostor pod sedanjno verando uporabljal od občinstva takrat, kadar ondi ni bilo verande. Prejšnja se je postavljala le čez poletje. Pozimi kazina verande ni postavljala. Tega se spominja na

40 let nazaj. Pritrdi tudi, da so ljudje hodili včasih po prostoru v Zvezdi na kamenitem tlaku, aketudi so bile postavljene ondi mize. To se je zgodilo posebno v času potresa, ko se je v Zvezdi ob nedeljah brala sv. maša, in pa kadar je igrala godba v paviljonu. Mogoče je celo, da se je kdo v sedel na kako mizo. Vojaška godba pa je igrala vsa leta, kar priča pomni, skoro vsak teden dvakrat dokler se ni paviljon podrli, a še nekaj časa potem. Godba je j a v n o igrala. Sicer je pa kavarnar ob takih prilikah lahko uporabljal ta prostor. Zakaj ravno pred kazino ob Zvezdi niso napravili železne ograje. mu ni znano.

Priča Peter Lassnik, trgovec in posestnik, pravi, da bo izpovedal nemško. Leta 1866. je bil priča obč. svetnik in že takrat je bil pod kostanji kameniti tlak. Najbrže ga je položilo društvo „Kasino“, kajti občina ga ni napravila. Ali pa je sedaj obstoječi tlak isti, ali ga je kdo premenil, ne vé. Sicer pa priča izpove, kakor g. Tomc. Vé le za sedanje verando in pa za ono, ki je bila pred to. Prejšnja je bila bolj primitivna. Kdaj pa je bila postavljena, ne vé, getovo pa je bila ondi že l. 1866.

Priča Hinko Magister, hišni posestnik izpove, da je l. 1873—1874 mestni podjetnik Peter Toman preložil in izpopolnil sedanjí tlak. Takrat je bil priča mestni zidar, ki mu je pri delu pomagali. Kdo in kdaj se je naredil prvi tlak, ni znano. Mesto je sedanjí tlak vedno popravljalo od leta 1873. Spominja se, da je kazina imelave-rande, ki so jo jutraj poleti postavljali, zvečer pa odstranjali. Tedaj, ko ni bilo verande, je ljudstvo tam hodilo. Kdaj je to bilo, kakšna je bila veranda in če ni bila le navadna platnena streha, se priča ne spominja. Sedanja ograja okrog „Zvezde“ se je delala po mnenju priče pod županom Ambrozem l. 1867., in da pred kazino ograje zato ni, da so mogli tam vozovi ven in notri. Glede uporabe tlakovanega prostora pod kostanji izpove, kakor prejšnji priči.

Priča Gregor Eržen, magistratni uradnik niti ne vé, kakšna je sedanja veranda. Prejšnja je stala od l. 1853. le poleti. Po onem prostoru je hodil lahko vsakdo. Če pa je pri mizah pod kostanji imel kdo kako predpravo, ne vé. Vé le, da so ljudje tam pili. Ob nedeljah, ko je bila godba, je bilo tu vse polno ljudi. Eni so stali, drugi pa, ki so kaj „ciral“, so pa sedeli.

Priča Tom. Starin, tlakar, star 60 let, vé, da je mesto popravljalo primeroma od leta 1873. dalje tlak pod kostanji, kadar je je potreba nanesla. Od l. 1870. približno je bila pred kazino neka naprava, ki je ne more natančno opisati; vé le, da so jo čez noč strani jemali. Kot delavec je šel večkrat poleti na vse zgodaj mimo kazine in v tem času ondi ni stalo od tiste naprave nič. Če pa strehe zjutraj tudi ni bilo, priča ne vé. Ko ni bilo verande, so ljudje tam splešno hodili. Sicer pa izpove, kakor prejšnje priči.

Priča Martin Sterk, star 76 let, posestnik, meni, da je bil tlak pod kostanji narejen l. 1870—1871. Pripoveduje, kako je kot policaj ponočnjake preganjal tam okrog. Tlak je naredilo mesto in ga popravljalo. Če je kazina kaj prispevala ne vé.

Predsednik: Kaj pa z verando?

Priča: Z verando je bila pa čudna stvar! Maja meseca so jo postavili, novembra meseca so jo pa odpravili. Kadar je ni bilo, so ljudje lahko hodili sem ter tja. Pod kostanji so sedeli le „kazinski chevoci“, nemškutarji. Slovenec si še tam mimo ni upal. Kazina je bila nemška kavarna, če bi bil Slovenec tja prišel, bi bil še tepen. Pripoveduje, kako so Nemci široko sedeli pod kostanji. „Al' me zastopjo, gspud“? Bil je stražnik od l. 1853. do l. 1870.

Sodnik: Odkod ste prišli v Ljubljano za policaja?

Priča: Jaz sem prišel od regimenta. Ta neumnost, Slovenci in Nemci, se začneta od leta 1860., prej smo v miru živeli. Potem so prišli turnarji in Sokoli in so se začeli „ribati“. — Ko sem še policaj bil „ordiner“ ljudi še nismo pustili ondi hoditi, da bi se ne stegli! — O prvi verandi izpove še, da je bila, ko je leta 1853. v Ljubljano prišel, pred kazino manjša veranda. Bili so stebri in le ob straneh je bilo platno, ki se je tudi lahko stran porinilo. Proti ulici je bilo prosto. Zakaj pod kostanji ni železne ograje, priča ne vé. Po njegovem mnenju, da so ložje godci na paviljon hodili, zaradi lepšega in da je imela kazina več prostora, ker takrat se še niso „ribali“ med seboj. — Priča stražnik Volta izpove, da ni bilo miz pod kostanji, kadar je igrala godba.

Jakob Podreberšek, mestni nadstražnik, trdi, da ko je godba igrala v paviljonu pod kostanji, ni bilo nobene mize, dokler niso l. 1897. odstranili paviljona. Vsak stražnik je imel nalogo, naj odstrani tam pod kostanji mize, če bi katere tam našel, ko bo igrala godba. A on ni nikdar prišel do tega, ker je bil prostor vedno že prost, ko je začela godba svirati.

Razprava se nadaljuje ob 4. uri popoldne.

Vsled maščevanja mino za-
gala. Zidarski mojster Ferdo Ravšelj je s
svojimi delavci obzidal pokopališče pri
cerkvi v Starem trgu. Anton Mlakar, zidar
ga je prišel dela prosit, a mojster ga je že
od popred dobro poznal in mu je podaril,
da bi se ga bil odkrižal, 2 K. — Nekaj dni
potem je Mlakar zopet prišel k Ravšelju z
isto prošnjo in ga prosil 1 K posojila. Rav-
šelj mu je na kratko oboje odklonil in to
je Mlakarja jezilo. Proti več osebam se je
izrazil, da bo nekaj naredil, kaj tega pa ne
pove vsaki babi. In res da 5. junija t. l. je
prišel h kamnolomu, kjer je bila s smod-
nikom nabita mina. Vzel je iz suknje Jakoba
Znidaršiča škattljivo vžigalic in zapalil ne-
tilno vrstico. Ko se je jelo kaditi, kričal je
Ferdo Ravšelj, ki je k sreči to zlobošče
pravočasno zapazil, na ljudi, naj beže. Svatje
so ravno prihajali od poroke iz cerkve; ne-
kaj se jih je vrnilo nazaj, drugi so zbežali
v župnišče; v tem trenutku se je pa smod-
nik zažgal, kamenje je letelo po cerkveni
streh in po bližnjem vrtu, velika nevarnost
je pa bila tudi za šolarje, ki so se ravno
domu vračali. Sreča, da ni bil nihče peško-
dovan. — Obdolženec priznava, da je nabit
mino zažgal, izključuje pa vsako nevarnost,
tudi zanikuje, da bi bil to storil iz hudobije.
Mlakar je bil že 1. 1903. s 16mesečno ječo
kaznovan, ker je delavcem Ravšeljevega
očeta silo delal, zategadelj se je hotel nad
sinoma maščevati. Sodni dvor ga je obsodil
na dva in pol leta težke ječe

Dnevne novice.

**Skofijski zavodi sv. Stani-
slava v St. Vidu.** V četrtek dne
21. septembra se bodo slovesno otvo-
rili skofijski zavodi v St. Vidu. Slovesnost
se bo vršila po tem le redu: 1. ob devetih
dopolodne blagoslov hiše; 2. peta sv. maša
v kapeli; 3. govor knezoškofa o namenu
zavodov; 4. govor gosp. arhitekta Jos. pl.
Vancaša o zidavi v dvorani; 5. ogled hiše
in njenih naprav. Da se p. t. Ljubljancem
udeležitev olajša, naprosil se je poseben
vlak za ta dan. Vozni red je: z južnega
kolodvora pojde vlak ob 8.30 dopoldne, z
državnega kolodvora pojde vlak ob 8.36
dopolodne, v Vižmarje pride vlak ob 8.44
dopolodne. Nazaj: iz Vižmarja odide vlak ob
1.05 popoldne, na državni kolodvor pride
ob 1.10 popoldne, na južni kolodvor pride
ob 1.16 popoldne. Cene za tje in nazaj so:
III. razred 60 v., II. razred 1 K. Karte se
bodo dobivale kakor po navadi pri bla-
gajni.

**40letnica mašništva ameri-
škega slovenskega škofa.** Mil.
g. škof Jakob Trobec, slovenski vladika v
Ct. Cloudu Min. je obhajal 5. septembra
40letnico svojega mašništva pri svojem ne-
čaku č. g. J. Trobecu, župniku v Brockway,
Minn., kjer je najstarejša slovenska nase-
lina v Ameriki. Ob tej priliki se je tudi
vršilo četrto letno zborovanje „Zveze slo-
venskih ameriških duhovnikov“. Slavljenec
je bil rojen dne 10. julija 1838. na Logu
pri Polhovem Gradcu in je sin ubožne
kmečke rodbine. Solal se je v Ljubljani in
je odlično prestal zrelostni izpit, nakar je
vstopil v ljublj. seminarij. A l. 1864. je
obiskal svojo domovino slavni ameriški mi-
sijonar, nepozabljeni oče Pirc in v mladem
gospodu se je vnela goreča želja, da bi šel
za misijonarja. Gorka želja se mu je izpol-
nila, oče Pirc je sprejel navdušenega mla-
deniča, ki je z njim potoval v Havre, od-
koder se je prepeljal s sopotniki Tomazi-
nom, Žužkom in Tomaževičem v Ameriko.
Mlado misijonsko karavano je vodil za-
služni ameriški misijonar Buh. V novi do-
movini je bogoslovec Trobec dovršil svoje
študije v benediktinskem seminariju v St.
Vincentu pa, mašnik je postal 8. septembra
1865. Nastopil je službo duh. pomočnika
pri misionarju vč. g. Buhu v Belle Prairie,
Morrison Co, kjer je ostal eno leto, nakar
je postal župnik v Wabashi, kjer je deloval
21 let. V svoji veliki gorečnosti je usta-
novil pri sv. Neži v St. Paulu župnijo, ki
jo je vodil 10 let. Dne 21. sept. 1897. je
bil č. g. Jakob Trobec posvečen v škofa v
nadškofijski katedrali v St. Paulu, Minn. in
28. septembra 1897. je bil novi vladika
vmeščen v St. Cloudu, kjer še dandanes
opravlja svojo nadpastirsko službo z ne-
umorno vno in blagor svojih ovčic in v
čast Slovencev. Prevzvišenemu svojemu ro-
jaku pošiljamo tudi mi svoje najsrčnejše
čestitke čez ocean!

**Disciplinirani notar — ver-
ski reformator?** O g. Plantana po-
slanskem delovanju se ne sliši nikoli nič.
Mi smo ga že pozivali v imenu obrtnikov,
ki jih zastopa v državnem zboru, da naj
vendar stopi med svoje volivce in naj po-
roča o velevažni obrtni preosnovi, ki se tiče
življenja in obstanka njegovih volivcev. A
tisti, ki nič ne sliši, je g. Plantan, ki se mu
ne zdi vredno, da bi študiral obrtne razmere
svojih volivcev. Zato je pa disciplinirani
notar Plantan vtaknil svojo rdečo brado v
cerkvene zadeve in pomaga Ricmanje spra-
viti proč od Rima. Dr. Požar, povzročitelj
ricmanjskih homatij, urednik „Edinosti“
Makso Cottič in Plantan so šli na shod v
Ricmanje, kjer se je izdala parola: Proč
od Rima! Pojdimo v pravoslavje!
— To je najnovejša junaštvo notarja Plan-
tana. Plantan pravi, da je on kot pooblašče-
nec Ricmanjcev interveniral pri nunciju na
Dunaju, da se izpolnijo Požarjeve zahteve,
in se huduje, da Rim njemu ne da odgo-
vora. A to je jasno, da Rim liberalnega no-
tarja, ki je član stranke, ki je po svojem
glasilu izdala geslo „Proč od Rima!“ ne bo
smatral kot zastopnika ljudstva v verskih
stvarih. Kar pravi g. notar o svojem razgo-
voru z nuncijem uditorem, pa nima vel-
jave, dokler se ne sliši tudi drugi glas.
Saj vemo, kake so bile od nekdanj ricmanj-
ske vesti! Ubogi Ricmanjci! Zdaj vas bodo
„reformirali“ še liberalni notarji, ki jim je
pravoslavje ravno tako malo mar, kot ka-
toličanstvo! Plantan je milo tožil Ricmanj-
cem, da so „brez tolažbe svete vere“. Tako
v Ricmanjih. V Ljubljani se pa isti Plantan
kaj malo zmeni za „tolažbo svete vere“.
Kdaj bodo Ricmanjci izpregledali, kaka ko-
medija se igra na njihov račun!

**„Dolenjec“ — priloga „Go-
renjcu“.** „Gorenjec“ je začel izdajati za
Dolenjce prilogo. Prva številka je silno kla-
vrna. Kakor znano, je „Gorenjec“ glasilo
tistih, ki se bore v prvi vrsti proti kato-
liški cerkvi in najpogostejše sramote vse,
kar je v zvezi s cerkvijo. „Dolenjec“ pa se
ne upa takoj v prvi številki s to barvo na
dan, ampak hinavsko vabi Dolenjce: „Še je
čas, da pridemo pravočasno še v vinograd
Gospodov... Naš klic je podoben zvonu,
ki s stolpa line vabi k sebi v božji hram.
Vabimo vas vse delavce iz vinograda Go-
spodovega, pomagajte vsak po svoji moči
nabirati gradiva...“ Tako pobožno je postal
Ciril Pirc. Kdo bi si bil mislil, ko je brai
strupene napade na „klerikalno črno jato“
v „Gorenjcu“, da bodo še tako ponižao la-
zili okoli „delavcev v vinogradu Gospodo-
vem“! Seveda je to le dobro premišljena
vaba, ki naj dobrodušne Dolenjce premoti,
da bi poslali naročnino. List seveda ni vre-
den, da se izdaje. „Dolenjske Novice“ naj
se čutijo po njem vzpodbujene, da bodo ži-
vahno posegle v življenje, da ne bo treba
Novomeščanom pomoči iz gorenjskega otroč-
jega vrtca, v katerega noben pameten mož
več ne stopi!

Za stalne srednješolske učitelje z naslovom profesor so
imenovani gospodje: Anton Jeršino-
vič in Evgen Jarc v Kranju in gosp.
Arnat Skerlj v Novem mestu.

Za nadučitelja je imenovan na
vrhniški štirirazredni ljudski šoli g. Karol
Matajc, dozda učitelj v Radovljici.

— Požar. Od Sv. Križa pri Kosta-
njevci se nam poroča: V ponedeljek ob
pol 12. uri dopoldne je pričelo goriti na
strehi Hribarjevega poda. Predno so se
ljudje zavedli, je bila v ognju lesena hiša
sosedna Janeza Miklavčiča. Ker je sapa vlekla
ravno proti vasi, bila je cela vasa v veliki
nevarnosti. Naporu delu domače požarne
brambe, kakor tudi trudu kostanjeviških
ognjegascv, se je posrečilo ogenj ustaviti.
Zgorelo je Janezu Miklavčiču vse, Hribarju
(Spanu) hiša in drugemu Hribarju tudi vse,
samo hišo so oteli. Na podu tega Hribarja
je imel neki goriški sušilec sliv vrednosti
do 4000 kron, kar je tudi uničil ogenj. Ne-
srečnejši so bili zavarovani za nizke vsote.
Sušilec sliv ni bil zavarovan. Gospodarji,
zavarujte poslopja dobro in sicer pri doma-
čih zavarovalnicah!

— Knafeffekt v Metliki. Iz
Metlike se je poslavljaj g. sodaik dr. Zumer.
Pri odhodnici je prišlo v metliški čitalnici
med „napredno“ družbo do knafeffektov. Bilo
je prav komično, ko so se iz prostorov čit-
talnice tako nekako med 3. in 4. uro jutraj
čuli glasovi: „Vun s predsednikom! Vun z
dr. Cvetkom! Vun z adjunktom!“ Napredno

učiteljstvo je pri tej priložnosti pokazalo
svojo gibčnost, in ne zmeč se za prepo-
ved telesni kazni se je eden, ki ni nikoli
brez dežnika, zagnal v metliškega trgovca,
ki je sicer pristaš „napredne“ stranke, ki
pa zlicu temu živja spoštovanje. Odgovor
je bil zveneč: Ti knafeffekti so privabili
orožništvo, ki pa ni imelo več posla, ker
so se „efekti“ tačas pomirili.

**— Potovalni stroški povr-
njeni bodo onim vojaškim do-
pustnikom,** ki so pozvani vnovič k
voj. službovanju ter na svoje stroške pride-
jo k doličnemu krdelu, kamor so po-
zvani. Povrnjen bode pa le za vožnjo izdani
denar. Ta deloča (ukaz vojnega ministrstva
z dne 6. septembra t. l., št. 2390, oddel. II.)
pa ne velja za rezerviste, ki prihajajo k
orožnim vajam.

— Vojaške izpremembe. Vpo-
kojen je podmaršal Karol Drath-
schmidt pl. Bruckheim, poveljnik
terezijanske vojaške akademije; za povelj-
nika imenovan akademije je imenovan ge-
neralni major Artur Giesl pl. Gies-
lingen, do zdaj poveljnik 10. pehotne
brigade. Za provizoričnega korvetnega zdrav-
nika je imenovan asistenčni zdravniški na-
mestnik dr. Livij Večerin, od gar-
nizijske bolnice št. 7 v Gradcu. Stotniku
1. razreda Jakoba Modrijanu, v
pekoju, je podeljen značaj majorja ad ho-
nores. Rimsko-katol. vojni kurat 2. razreda
Ivan Veselý je prestavljen iz vojaško
dušno-pastirskega okraja v Sarajevu, k
onemu v Zagreb. Polkovni zdravnik 2. raz-
dr. Friderik Kutta, je prestavljen
od 17. pešpolka v Celovcu h garnizijski
bolnici št. 24 v Dubrovnik.

**— Poziv preč. gg. duhovni-
kom na Slovenskem.** Kakor je bilo
čitati v raznih listih, je bila moška Mari-
jina družba v Trstu častno zastopana na
slavju dne 20. avg. t. l. v Ljubljani. Tedaj
tudi v Trstu obstoji slovenska
moška Marijina družba. Opozar-
jamo na dejstvo, da moška Marijina družba
je bila ustanovljena posebno zato, da do-
bri mladeniči, ki prihajajo v Trst
iskat dela in službe, dobé v Marijini
družbi varno zavetje proti ne-
varnostim, ki jim grozijo glede vere in po-
štenja v velikomestnem življenju... Zato
pozivljamo vse č. gg. duhovnike na Slo-
venskem, naj opozorijo mladeniče (in tudi
može) na tržaško Marijino družbo. Tačasni
voditelj trž. Mar. družbi je g. Andrej Fur-
lan, kaplan pri novem sv. Antonu, ki bo
drage volje sprejel vsacega, ki se oglasi
pri njem. Opomba: Prosimo bratske liste,
naj ponatisnejo ta poziv.

— Solsko leto 1905/06. na
kranjski gmaziji se je pričelo včeraj. Di-
jakov je 355, v I. razredu 77.

— Eksportna akademija. Vpi-
sovanje za pehajanje eks. akademije c. kr.
trg. muzeja na Dunaju se vrši 21. do 26.
t. m., izredni slušatelji se morajo prijaviti
27. t. m. Predavanja se pričnó 2. oktobra
— **Legar in mrzlca** se razšir-
jata po puljski okolici, posebno v vaseh
Kavran, Altura, Marčan in v Raklju in sicer
zato, ker manjka pitne vode. Sicer ima Istra
že od l. 1864. deželni zakon, ki določa, da
mora biti vsaka vasa preskrbljena z več vod-
njaki, ki naj dajo vode vsaj za tri mesece,
toda ta zakon velja samo za Istro in kar za
Istro velja, ni treba izvrševati.

— Volitev župana v Mirnu. V
Mirnu so 12 t. m. izvolili župana in sicer
jedinega Laha v Mirnu, g. Scalettarija. Da je
do tega prišlo, imajo največ zasluge „na-
predni“ kolovodje in pristaši goriške
„Soče“.

— Nekaj pijanih vojakov je
razgrajalo v Trstu po ulici della Beccherie.
Kogar so srečali, vsakega so jeli zmerjati,
več oseb so celo nabili, potegnili so tudi
bajonete iz nožnic. Posredovati je morala
policija. Vojaki so razna enega vsi zbežali.

— „Legino“ šolo so otvorili
v Banjolu pri Pulju. Prebivalstvo je vse
hrvaško, toda zelo nezavedno, revno in ne-
vedno. Sveto mašo je ob otvoritvi „Legine“
raznarodovalne in demoralizujoče šole bral
župnik iz Premonturja Don Matič, kakor
pohvalno omenja „Piccolo“. Za šolo se je
prijavilo že 40 učencev, to je značilen zna-
čaj za Istro. Narod si želi pouka, vladajoča
klikla in slavna vlada mu pa nočeta graditi
šol in sicer zato, da ugrabi „Legina“ otroke
v svoje mreže in jih potuji. Avstrijski zi-
stem, ki misli na ta način zado-
voljiti nikdar site lahone, češ, z mehki mi Slovanimemo
itak početi, kar hočemo.

— Vladnega komisarja je ime-
novalo tržaško namestništvo v Vižina-
di v Istri. Občinske razmere so ondi tako
gnojile, da je moralo več občinskih svetnikov
odstopiti. Za komisarja je imenovan Fava.

**— Ustanovni občni zbor „Go-
riškega kmetijskega društva“**
je se vršil dne 14. septembra. Zbrato se je
okoli 130 udov, ki so zastopali s pooblastili
nad 160 članov. Tajnik je prebral poročilo
o delovanju ustanovnega odbora, povedal, da
je k novemu goriškemu kmetijskemu dru-

štvu pristopilo nad 450 članov in 20 usta-
novnikov. Sledilo je blagajnikovo poročilo,
oziroma branje prevdarka za leto 1905, ki
izkazuje 1950 kron dohodkov in ravno to-
liko stroškov. Za društveno glasilo je odbor
predlagal in zbor sprejel „Primorskega go-
spodarja“. Nato se je obravnaval in sprejel
nujni predlog g. Medveščeka, da naj odbor
naprosi c. kr. vlado, naj slovensko kmetij-
stvo na Goriškem podpira potom novega
kmetijskega društva. G. E. Klavžar pa je no-
jasnil odborev predlog, da naj se c. kr. vlada
nujno naprosi, da ustavi finančno naredbo,
ki prepoveduje po dotedanjem načinu kuha-
nje fig v žganje, kar je bilo sprejeto.

— Osebna dohodnina. V smislu
odločbe c. kr. upravnega sodišča so vloge
na davčne oblasti za naznanitev glede od-
mere osebne dohodnine koleka proste. Vče-
rajšajo notico naj torej čitatelji našega lista
v tem oziru popravijo.

— Tatinska družba se kladi že
dalje časa po Vipavski dolini. V kratkem
času je bilo čuti o vltomu v Orehovici, Po-
dragi in Mančah. Posebno jim diše gnjati in
druga svinjina. Orožništvo se še ni posre-
čilo priti družbi na sled.

— Razpisane službe. Na gim-
naziji v Kočevju mesto šolskega
sluge, na deški štirirazrednici v Kranju
mesto učitelja, na novi dvorazrednici
v Voklem pri Kranju mesto nadučite-
lja, oziroma učitelja.

— Hud pretepač in izzivač
je hrvaški delavec Francisek Maraš na Ja-
vorniku. Dne 10. t. m. je v Mencingerjevi
gostilni ranil z nožem natakario Ivano
Oblak, gostilničarja Janeza Stravs in 60-
letnega delavca Simona Markoviča tako, da
so mu izstopila čreva. A s tem še ni bil
zadovoljen, marveč je ranil še delavčovo
ženo Marijo Fumič in obsuval z nožem go-
stilničarko Suzano Stravs, a je ni ranil.
Orožništvo je odpeljalo sirovega junaka v
zapor. Pri njem so našli dva noža. Marko-
viča je ranil smrtonovarno, Fumiča pa
težko.

**— Gorke odeje bodo oni vo-
jaki,** ki potujejo bodisi posamezno ali pa
v oddelkih v zimskem času, odslej dobivali
pri vseh večjih železniških postajah. To
velja tudi za mladeniče, ki šele stopajo v
vojaško službo. Železniški upravi nakaže
erar potrebno število odej.

— Dolinarjeva slavnost se
vrši v nedeljo, dne 24. t. mes. v Dorfarjih
pri Skofji Loki. Odhod iz Ljubljane ob
7. uri jutraj. Zajtrk na Trati. Odkritje spo-
minske plošče na rojstnem domu v Dorfar-
jih po maši pri Sv. Duhu okoli 11. ure. —
Skupni obed v gostilni Guseljevi v Skofji
Loki ob pol 1. uri. Po obedu primerni iz-
leti v okolico. Za skupni obed se je ogle-
siti pri gospodu notarju Lenčku v Skofji
Loki najkasneje do 22. t. mes. — Dru-
štvo „Pravnik“.

Ljubljanske novice.

Kaj bo z mlekom?

**Ljubljanski tržni komisar ne ve
nobenega odgovora!**
**Enketa o preskrbovanju Ljub-
ljane z živili!**

Ljubljana je eno najdražjih mest Neob-
hodno potrebno bi bilo, da bi se to vpraša-
nje temeljito obravnavalo v občinskem svetu.
A tam se izogibljejo gospodje temu vpraša-
nju. Treba je, da se ljudstvo
svobodno v časopisju razgo-
vori o tem za nas velevažnem
vprašanju, ki trka vsak dan
na naša vrata. „Slovenec“ po-
zivlje vse Ljubljance in
ljublanske okoličane, da mu
pošljejo svoje misli o tem
vprašanju. Vse poslušajmo;
kar je najboljšega, to izbe-
rimo in po tem uredimo v Ljub-
ljani promet z živili! „Slovenec“
rad odpre svoje predale v vsaki pamet-
ni misli, bodisi od katerekoli strani. —
Dobili smo sledeče dopise:

Mlekar ljubljanske okolice
nam piše: „Slovenec“ je sinoči oklenil
hočemo mi mleko podražiti. Izmed vrst se
je bralo, kot bi mi hoteli ljubljansko prebi-
valstvo odirati. A to ni res: Mi hočemo samo
sebe rešiti in priti do poštenega zaslužka.
Kaj je Ljubljancem ljubše: Ali da pod ceno
kupujejo mleko, ki je slabo, ali pa za po-
šteno ceno dobro mleko? Če mi ceno mleku
dvignemo tako, da potem dajemo lahko brez
lastne izgube samo dobro mleko, ali ni to
bolje, kakor če si z medsebojno konkurenco
pekvarimo cene, tako, da se potem prodaja
vedeno mleko? Ljudje gledajo samo na kraj-
car, na to pa, kaj stane kmeta ob sedanjem
pomankanju delavcev njegovo gospodarstvo,
na to nihče ne misli. „Narod“ piše o nas,
da smo „izpitani magnati“, pa to ni res! Mi
se pošteno trudimo in delamo od jutra do
večera, in zato se ne sme od nas zahtevati,
da bi delali v lastno izgubo. Vedno večji so
stroški kmetov. Zato pa gleda, da te stroške
tudi pokrije. Če imajo mestni ljudje vedno
višje plače, gre to nazaj vse iz kmečkega
žepa, in kmet mora gledati, da te izdatke

pokrije. Vi se pri vseh stanovitih potegujete za višje dohodke. Zato jih tudi kmetu privoščite! Okoličanski posestniki.

Iz delavskih krogov smo dobili sledeči dopis: Po potresni dobi se je v Ljubljani glede življenja marsikaj izpremenilo; žal, ne na korist prebivalstva. Stanovanja so se podražila več kot za 60%, osobito manjša, ki jih porabljajo delavci, obrtniki in nižji uradniki. Živež, oziroma živila, so se istotako zelo podražila, tako da človeku, ki ima majhne dohodke, vže skoro ni več živeti v Ljubljani. Kmetje, oddaljeni od mesta, tožijo, da ne morejo po primerni ceni prodajati svojih pridelkov, ker so preveč oddaljeni od mesta, oziroma nimajo primernih prometnih sredstev. Nasprotno pa kmetovalci okoli Ljubljane prodajajo vedno lahko svoje pridelke in sicer po veliko v šji ceni kot drugi. Na ljubljanskem trgu se prodajajo živila tako drago, da ne zlepa v kakem mestu večjega obsega kot je naše mesto. Preteklo zimo in spomladi se je prodajalo po 6-8 krompirjev za 10 vinarjev. Korenica peteršilja je stala 4 vinarje itd. Meso, katero je zaradi tečne juhe delavnemu človeku v mestu skoro neobhodno potrebno, je v ceni tako poskočilo, da je naravnost škandal. Živina sedaj ni dražja, meso v Ljubljani ima pa tako visoke cene. Kruh je tudi čimdalje dražji, vkljub temu, da cena žitu in moki ni tako poskočila. Sedaj se nam srečnim prebivalcem Ljubljane odpira nov vir davkov in podražanje mleka, katero nameravajo zvišati v ceni kar za 4 vinarje pri litru. Mi nimamo nič proti temu, če si more in hoče kdo pomagati, toda v načinu podražanja mleka ne vidimo ravno dobička, ki bi ga imel kmetovalec. Sedaj stane stari bokal mleka 20 vin., po dogovoru pa bi prodajali kmetovalci mleko pozneje mlekarji po 16 vin. liter. Na ta način bi se kmetovalcu podražilo mleko približno za dva vinarja, dotična mlekarja pa bi imela pri litru 4 vin. To se pravi z drugimi besedami: mleko se bo podražilo zato, da bi imel nekdo — pa ne kmet — dobiček. Ako vzamemo, da mleko rabi vsaka, tudi najrevnejša družina, osobito kjer so otroci, vidimo torej, da bo s tem prizadeto in sicer občutno najbolj ljubljansko revno prebivalstvo, katero se itak nahaja v obupnem položaju. V teku 15 let se je v Ljubljani življenje podražilo, ako prištejemo še stanovanje, več kot za 100%, plače so se izboljšale pa komaj za 15%. Kam plovemo? Ali mora delavni človek res zato, ker je delavec, od same draginje poginiti? Ali nimamo res nobenega pripomočka, zatreti zlo vednega podraževanja živil v Ljubljani? Pač imamo take pripomočke, toda pri pripoznanju zaspanosti ljubljancov za koristne zadeve, skoro ni upanja da bi se kaj ukrenilo. Zato opozarjamo, če morda tudi zastojni, merodajne kroge, katerim je izročen blagor Ljubljane, da se sami malo pobrigajo v tej zadevi, sicer...

Ij Otročja procesija in Prešeren. Piše se nam: Ko sem bral v sobotnem Slovencu (št. 212), da misli župan g. Hribar peljati ljubljansko mladino pred Prešernev spomenik ter ji govoriti o pesniku Prešernu, sem se spomnil besedi, ki jih je zapisal deželni šolski nadzornik g. Levec pred desetimi leti v II. zv. Knezove knjižnice na strani 164 in 165. Takole piše: "... Takrat je meni (Levcu, v drugi šoli l. 1861.) in marsikateremu mojih součencev mrena padla raz oči. Zavedli smo se svoje narodnosti ter pridno zahajali v licejalno knjižnico prebrat slovenske knjige. Zlasti Prešerna je hotel vsak dobiti v roke. Toda zaderikasti skriptor Kosmač nas je pital le z „Vedežem“ in Kristofom Šmidom; samo jaz, ki sem bil osebnost znan z njim, sem našel toliko milosti, da mi je dal Prešerna. Z nekakim svetim strahom in veseljem sem ga vzel v roke. Jako me je mikal; ugajale so mi seveda zlasti tiste pesmi, katere nam je poprej že Melzer deklamiral v šoli, toda umel ga pa lenisem. Prešeren in drugošolec! Prepisal sem ga bolj zato, ker so nekako čudno prijetno zveneli njegovi verzi in zlasti ker ga je Melzer hvalil neprestano, a ne zato, da bi si bil z njegovimi poezijami sladil dušo. ... In zopet v sredi strani 165. piše: "... To (Valjavčeve pesmi) je bilo berivo, prikladno mojemu duševnemu obzorju, a ne Prešeren." — Tako piše Levec kritik, kako neki misli danes Levec pedagog in deželni šolski nadzornik, če bodo v resnici peljali ljubljansko mladino gledat žensko, ki pravzaprav spada v madame Löwy-ino galerijo?

Ij Prostitucija in narodno-napredni odvetnik. K včerajšnji naši notici smo dobili sledeče pojasnilo: Upravitelj bivše Temčeve hiše je oddal Kališu stanovanje z izrecno pripombo, da ne bo imel v stanovanju „dam“. Kališ je rekel, da itak nima več dovoljenja. Ko je pa imel stanovanje, je pa hitro dobil dovoljenje za dve, kvečjemu za tri „dame“. Upravitelj se pa zdaj jezi in ugiha, kje je kak paragraf,

da bi se rešil „dam“, brez katerih menda Kališ več ne more biti. Zlasti je pa mož hud na one, ki dajo devoljenje, ne da bi vprašali hišne lastnike in upravitelje, če so zadovoljni, da stanujejo pri njihovih strankah „dame“.

Ij „Gliha skup“ štrih. Trgovec Viktor Cantoni v Florijanskih ulicah je v nedeljo opazil svojega hlapca Ivana Dragana, ko se je odpeljal kmalu po kosilu in vzel seboj ročni kovčeg, za katerega je rekel, da ga je nesel nekemu svojemu prijatelju na kolodvor, ki se je odpeljal v Ameriko, in da je bila v njem obleka. Cantoni je hlapcu verjel in pustil stvar v miru. Drugi dan je pa Cantoni zasadih Dragana, baš ko je v skladišču natočil osem litrov držeč sodček namiznega olja, ki ga je hotel spraviti in zvečer odnesti. Vsled tega je bil hlapec aretovan. Pri zaslišanju se je hlapec delal zelo nedolžnega, pozneje je pa povedal, da je hotel olje dati neki perici, kateri je že večkrat dal špecerijskega blaga mesto plačila. Detektivji so potem izvršili pri hlapcu hišno preiskavo, kjer so našli celi zaboj špecerijskega blaga, nekaj perila in dva para črevljev, ki so last Cantonijevih hčerk. Nato so detektivji izvršili hišno preiskavo tudi pri navedeni perici, kjer so našli mnogo sladkorja in drugih reči. — Pri Droganovi sestri, ki je služila pri restavratorju gospodu Schreyu na južnem kolodvoru se je istotako izvršila hišna preiskava, kjer se je našel oni kovčeg, ki ga je bil Drogan odnesel v nedeljo na kolodvor „Amerikancu“. Kovčeg je bil poln sladkorja in kave. Našli so tudi 4 steklenice žganja in do 20 kron desetic in dvajsetic, kar je pokradla svojemu gospodarju. Sestra je tatvino priznala in je bila aretovana. Drogan sam je pošiljal blago tudi svojim staršem na Dolenjsko. Pri tem so pa prišli na sled še neki drugi tatvini za koju kazneni posebno malenkostna. Nepešeno dvojico so izročili k. kr. deželnemu sodišču.

Ij Kanarček se je našel. Več pove upravitelju „Slovenca“.

Ij Brata sta se stepla sinoči v Kolodvorskih ulicah. Strežaj Maks Bukovnik ni hotel ubogati svojega starejšega brata, kar je tega tako razkačilo, da je pričel lomastiti Maksa in ga končno tako sunil, da je Maks padel in si baje zvil desno nogo. Prepeljali so ga z rešilnim vozom v deželno bolnišnico.

Ij Napad na brzovlak. Na dopol. brzovlak je nedavno vrgel v bližini velikega vojaškega vežbališča nekdo kamen, ki je prebil okno in ranil na obrazu neko potnico.

Ij O Prešernovem krstu pri Savici bo predaval g. fil. Adolf Robida v četrtek ob pol 7. zvečer v prostorih kršč. soc. zveze. Slov. dijaška zveza zaključila s tem predavanjem ciklus o Prešernu, na kar se občinstvo opozarja. Ker je „Krst“ najlepši umotvor Prešernov, se je nadejati, da se vabilu k predavanju o biseru slovenskega slovstva odzove kar največ občinstva.

Ij Vojaška godba svirala bode, dekler bo vreme ugodno, vsako nedeljo ob navadni uri v „Zvezdi“.

Ij Pogrešajo od včeraj služkinjo Mino Debeljakovo, roj. leta 1868. v Letencih.

Ij Komisionelni ogled dežel. gledališča za letošnje sezono predstav se vrši jutri popoldne.

Ij Povožil je včeraj neki hlapec Ivano Kunaver tako nesrečno, da je v bolnišnici že umrla.

Ij Ožgala se je dekla Angela Naglič iz Vogelj. Vnela se ji je obleka, ko je pod kotlom za krmo prešičem zakurila. Odpejlali so jo v dež. bolnišnico.

Ij Jesenski zrelostni ustmeni izpiti na ljubljanski realki se vrše 29. in 30. sept. oziroma tudi 2. okt.

Ij Odlikovana ljubljanska tverka. Pivovarna G. Auerjevi nasledniki je bila odlikovana na svetovni razstavi v Lujiku s srebrno svetinjo.

Ij Na gremialni trgovski šoli se vrši vpisovanje 20. 21. in 22. septembra. Vsi trg. vajenci, tudi oni, ki so že obiskovali šolo, se morajo osebno zglasti v gremialni pisarni, Krojaške ulice 5/II. Ponavljajni izpiti se prično 1. oktobra ob 7. uri zjutraj.

Slovensko gledališče v Ljubljani. Gledališka sezona 1905.-1906. otvori se v nedeljo, dne 1. oktobra t. l. in traja do konca marca 1906. leta. — I. Drama. Angaževano je sledeče osebje: Dame igralke: za glavne vloge: gđ. Otilija Spurna, ga. Augusta Danilova, ga. Stefanija Dragutinovičeva, ga. Josip. Kreisova-Potočkova, ga. Magda Ronevska; za manjše vloge: gđ. Pavla Hribovska, gđ. Berta Bergantova, gđ. Mici Puhkova, gđ. Mara Križaničeva, gđ. Rezika Thalerjeva, gđ. Marija Zupančičeva, gđ. Minka Kosinova. Gospodje igralci: za glavne vloge: gosp. Adolf Dobrovolny, g. Fran Lier, g. Anton Verovšek, g. Lev Dragutinovič, g. Oton Boleška, g. Anton Danilo, g. Fran Vedral, g. Henko Nučič, g. Ilija Jovanovič, g. Rud. If Bukšek, g. Jo-

sip Gradiš; za manjše vloge: g. Josip Zagar, g. Emanuel Kolesa, g. Rudolf Velepč. — Komparzerijo tvorijo gojenke in gojenci dramatične šole: 5 dam in 7 gospodov. — Režiserji bodo gg. Anton Dobrovolny, Fran Lier, Anton Verovšek in Lev Dragutinovič. Dramski repertoar: klasični: Sofokel: Antigona. W. Shakespeare: Vesele ženske vindzorske. W. Goethe: Faust, I. del. F. Schiller: Don Carlos. H. Kleist: Katica heilbronska. Ibsen: Stebri družbe in Sovražnik naređa. Slovanski: Turgenjev: Tuji kruh. Gorkij: Malomeščanje. Najdjenov: Vanjušini otroci. Cirikov: Židje. Perzynsky: Lahkomiselna sestra. Štolba: Njen sistem ljubezni. Boždž: Gospod sveta v škripcih. Subert: Žetev. Stech: Tretje zvonjenje. Nušič: Knez semberijski. Francoski: Meilhac: Babje leto. Zola: Ubijač. Maeterlinck: Cudež sv. Antima. Mirbeau: Kupčija je kupčija. Dumas: Grof Monte Christo. Bisson: Dobri sodnik. Hennequin in Bilhaud: Hekulevi praški in V brlogu leva. Jules Verne: Carjev sel. Angleški: Wilde: Salome. Barrie: V tih ulici Hodson Burnet: Mali lord. Nemški: Anzengruber: Samski dvor. Hauptmann: Elga. Sudermann: Morituri. Hartleben: Angela. Fulda: Maskerada. Holz-Jerschke: Traumlus. Beyerlein: Mirozov. Ohorn: Bratje sv. Bernarda. Havel: Politiki in Tujci. L. Thoma: Lokalna železnica. Gettke-V. Leon: Detektiv. Krenn Lindau: Moker doživljaj. Kraatz: Automobilist. Stobitzer: Na višavah. L'Arronge: Lolin oče. Kadelburg: Dva srečna dneva. — Razen teh novitet ponove se različne igre iz starejšega repertoarja. — Opera in opereta. Angaževano je sledeče osebje: Pevke: ga. Marija Skalova, primadona, za prve dramatične vloge; gđ. Marija Rindova, za mladostne dramatične in koloraturne vloge; gđ. Marija Stolzova, za mezzosopranske in altovske vloge; za manjše pevke vloge: gđ. Vida Kočevarjeva in gđ. Gabrijela Lumbarjeva. Pevci: g. Stanislav Orželski, za prve tenorske vloge; g. Jan Ouřednik, za prve bariton. vloge; g. Adolf Ranek, za bas buffo in baritonske vloge; g. Jan Zach, za liriske in druge tenorske vloge; g. Julij Betetto, za seriozne basovske vloge; g. Fran Lier, spevokomik; za manjše pevke vloge: g. Ivan Bukšek, g. Filip Kranjec, Jakob Lumbar. — Kapelnik g. H. Iarij Benisek. Režiserja gg. Adolf Ranek in Fran Lier. Operni zbor šteje 28 članov: 14 dam in 14 gospodov. Orkester: godba c. in kr. pešpolka št. 27. kralj. Belgijcev. — Operi in operetni repertoar: Nove opere in operete: Weiss: Poljski žid. Cajkovskij: Pikova dama. Rossini: Sevilski brivec. Lortzing: Car in tesar. Mozart: Carobna pščka. Hummel: Mara. Neumayer: Bajka o sreči. Planquette: Zvonovi kornvilski. Lehar: Loncev. Nanovo vprizorjene opere in operete: Wagner: Tannhäuser. Weber: Carostrelec. Verdi: Rigoletto. Bizet: Carmen. Albini: Maričon. Strauss: Cigan baron. Milčcker. Dijak prosjak. Parma: Amalconke. — Odbor je zagotovil gostovanja odličnih slovanskih umetnikov in umetnic v drami in v operi. — Dalje je amgaževano sledeče tehnično osebje: g. Alojzij Waldstein, gledališki mojster in dekorac. slikar. G. Vaclav Svarc, garderobar in upravitelj garderobe. Ga. Amalija Šešarkova, blagajničarka. Ga. Gabrijela Balant, suflerka za dramo. G. Ivan Bažulič, sufler za opero. G. Fran Habič, inšpicient. G. Josip Bednarik, gledališki rekvizitor in raznašalec gledaliških listov. — A bonnement: Ker je odboru mnogo ležeče na tem, da si zagotovi stalno občinstvo za gledališke predstave, razpisuje tudi letos bonnement na sedeže za 70 predstav v sezoni. Cene aboniranih sedežem za 70 predstav so določene: V parterju končni foteljski sedeži prvih treh vrst po 132 K. končni sedeži v IV. do VIII. vrsti po 105 K, končni sedeži v IX. do XI. vrsti po 78 K, ostali sedeži v IX. do XI. vrsti po 69 K. Na balkonu sedeži I. vrste 60 K, sedeži II. in III. vrste po 54 K. Na galeriji sedeži I. vrste 30 K, sedeži II. do IV. vrste 21 K. Abonnement na sedeže za 70 predstav je plačati v treh obrokih in sicer 1. oktobra in 1. decembra 1905. in 1. februarja 1906. Abonnement na lože je plačati v dveh obrokih in sicer 1. okt. 1905. in 1. januarja 1906. Lože za slovenske predstave bodoče sezone oddaje v najem odbor dramatičnega društva. Castitim gospodom najemnikom lož lanske sezone so iste lože rezervirane do 25. sept. t. l., do tega dne prosi odbor, da se ali pri odboru ali pa v Sešarkovi trafiki blagovolijo izjaviti, ali ložo tudi za bodočo sezono pridržijo ali ne. — Priglasijo najemnikov lož in abonementov za sedeže se sprejma v Sešarkovi trafiki v Selenburgovih ulicah. — Odbor dramatičnega društva.

Telefonska in brzojavna poročila.

Bad Gastein, 20. sept. Kranjski deželni zbor bo najbrž sklican na dan 10. oktobra.

Bad Gastein, 20. sept. Priželezniški otvoritvi je danes

cesar nagovoril g. dvornega svetnika Sukljeta in rekel, da bokranjski deželni zbor najbrž v kratkem sklican.

Bad Gastein, 20. septembra. Danes je bila otvorjena severna Turska železnica. Pri otvoritvi so bili navzoči ministrski predsednik Gautsch, ministri Vrba, dr. Kezel in grof Buquoy. Pri otvoritvi je rekel cesar, da bo nova železnica gotovo dvignila na predek prebivalstva. Novo progo je blagoslovil solnograški nadškof. Prebivalstvo je cesarja burno pozdravljalo.

Dunaj, 20. septembra. Pri včerajšnji seji občinskega sveta je bil krščansko-socialni občinski svetovalec Hierhammer s 126 od 151 glasov izvoljen tretjim podžupanom.

Dunaj, 20. septembra. Mednarodni shod za delavsko zavarovanje s soc. demokratje razbili.

Dunaj, 20. sept. Kriza še ni rešena, a najbrž grof Ivan Zichy prevzame sestavo vlade.

Budimpešta, 20. septembra. Banffy je z odvetnikom danes prišel pred preiskovalnega sodnika, kjer je zahteval, da se mu pokaže pismo, ki ga je pisal Ziganyju. Pismo se glasi: „Ljubi gospod Zigany! Mi-slim, da ni treba izdajati brošure (o „Ogrski krizi in Hohenzollerncih“. Op. ur.) v ogrskem jeziku. Njena vsebina ne odgovarja ogrskemu narodnemu stališču in za ogrsko občinstvo zadostuje, ako izve za vsebino iz posnetkov v ogrskih listih. Program mora izvirati iz principov, ne pa iz slučajnih nazorov. Jaz delam na podlagi načel, ne pa zaradi gotovih namenov.“ Banffy je dal na protokol besede: Torej zato me preganja policija!

Trident, 20. septembra. V Fonduse se je vršil shod tridentske „Unione polit. popolare“, kjer sta govorila Conci in Delugan. — Shod se je izjavil za vseučilišče v Tridentu.

Bukarešt, 20. sept. Grški poslanik je odpotoval. To je najbrž posledica spora med Rumunski in Grško.

Carigrad, 20. septembra. Solunski generalni guverner javlja, da je 60 bolgarskih vstašev napadlo več kmetov iz Jemade. Enega so ubili, 4 težko ranili. Turški vojaki zasledujejo četo.

Carigrad, 20. septembra. Med Albanci v skaderskem okraju je prišlo do plemenskih pobojev. 300 Albancev miriditskega plem. je požgalo 150 koč malisorskih Albancev in ukradlo 200 glav goveje živine.

Rim, 20. sept. „Tribuna“ poroča iz Masana: Za prestolonaslednika Abesinije je proglašen Menelikov bratranec Ligg Manu.

Peterburg, 20. sept. Vstaši so pri Kutaisu napadli prevoz jetnikov. Bil je dobro pripravljen političen atentat, pri katerem je prišlo do prave bitke. Vstaši so hoteli osvoboditi jetnike, med katerimi so poglavarji upornikov. Postajo je napadlo 5000 oboroženih mož. Bitka je trajala več ur. Mnogo vojakov je ranjenih.

Peterburg, 20. septembra. Iz Baku poročajo, da bodo izgretniki porušili celo mesto, ako ne pride hitro vojaška pomoč. — Po mestu kroži vse polno razglasov, ki pretijo vsem delavcem, ki nameravajo iti zopet na delo, s smrtjo.

Peterburg, 20. sept. Princ Louis Napoleon javlja iz Kislovodskega, da pomaga Tatarom pri požigih in klanjih več perzijskih rodov.

Baku, 20. sept. (Brzojavni urad.) Perzijci odpravljajo v domovino. Ogenj je uničil 4 milijone pudov nafte.

Tiflis, 20. septembra. (Brzoj. urad.) Ravnateljstvo livarne Siemens je prosilo generala Sirinkina vojaške pomoči, ker Tatari preté, da bodo poklali vse delavce.

Odesa, 20. septembra. V Baku je obležno stanje. — Vkljub temu se nadaljuje umori. Okoli Gor se vlečejo oborožene tolpe, ki more in ropajo. Mnogo sto ljudi je umorjenih. Med raznimi tolpmi je prišlo večkrat do spopada. Ruske čete so preslabe, da bi krotile vstaše in se zato drže le v mestih, a na deželo se ne upajo, ker so Tatari izvrstno oboroženi.

Obrtni red.

Dunaj, 15. sept.

Prestopki in kazni.

Osmo poglavje obrtnega reda določa prestopke in kazni. V seji dne 1. septembra je poročeval dr. vitez Malachowskij sprožil dve načelni vprašanji. Prvo vprašanje je: Ali naj se prestopki obrtnega reda kaznujejo samo z denarnimi kaznimi ali tudi z zaporom. Dr. Malachowskij meni, da bi po zgledu sosednih držav zadoščale samo denarne kazni. Za prestopke kazenskega zakona so že določene kazni v zaporu in ječi, torej je dovolj, ako se prestopki obrtnega reda kaznujejo le z denarnimi globami. V slučajih pa, ako se denarna globa ne more iztirjati uporabi se zaporna kazen. Izkusnje v Nemčiji, Franciji in Svici dokazujejo, da zadoščajo denarne kazni za prestopke obrtnega reda. Ako je kdo opetovano kaznovan, ali v slučajih obteževalnih okoliščin se more detičniku itak za vselej ali za določen čas odzeti obrtna pravica. Torej naj se zaporne kazni načeloma odpravijo.

Sek. načelnik dr. Hasenöhr se ne strinja s predlogom, ker denarne kazni navadno ne dosežajo namena. V obteževalnih okoliščinah mora ostati zaporna kazen za podjetnike in delavce.

Sek. svetnik dr. vitez Fries tudi zagovarja zaporne kazni, ki imajo vedno več uspeha nego denarne globe.

Poslanec Eldersch odločno pobija predlog posl. Malachowskega. Že sedaj velja načelo, da se praviloma denarne kazni nalagajo gospodarjem, zaporne kazni pa pomočnikom. Imovit gospodar se ne zmeni za prestopke, ako ga zadene le denarna kazen, ker s prestopkom večkrat naredi večji dobiček, nego je denarna kazen. Zapor naj se torej v prvi vrsti določi tudi za gospodarje.

Pogojno podpirata predlog Malachowskega le dr. Doboszyński in Kitchelt. Nato sklene odsek načeloma, da se za večje prestopke obrtnega reda določijo tudi zaporne kazni.

Drugo načelno vprašanje je: Ali naj prestopke obrtnega reda kaznujejo oblasti ali posebna obrtna sodišča, kakršna so vpekljana v Nemčiji, Franciji in Svici. Ker pa bi taka obrtna sodišča zahtevala razne premembe pri pravosodnih in upravnih oblastih, zato za sedaj dr. Malachowskij nasvetuje le resolucije, ki pozivljajo vlado, naj čimprej državnemu zboru predloži načrt zakona za obrtna sodišča. Dalje priporoča dr. Malachowskij takozvane mandatne postopanje, ki se je v Nemčiji in drugod dobro obneslo. Ako namreč obrtna oblast službeno zasledi neznanen prestopke obrtnega reda, more krivcu brez obziranja in zaslišanja stranke določiti malo denarno kazen. Obsojenec pa se more n. pr. v osmih dneh pismeno ali ustno pritožiti in vsled pritožbe mora obrtna oblast razpisati redno obravnavo. S tem bi se oddaljenim strankam prihranila pot in zamuda časa, obrtnim oblastim pa delo.

Poslanec Eldersch se ne strinja s tem predlogom. Marsikdo bi bil kaznovan za neznanen prestopke. Pritožil bi se ne, ker morda ne zna pisati ali ima daleč do okrajnega glavarstva. Pač pa bi kričal in zabaval na urad ali orožnika, ki ga je naznanil, in posledica bi bila, da bi ga zaprli zaradi žaljenja uradniške časti.

Sekcijski svetnik dr. Müller izraža tehtne pomisleke proti obema predlogoma dr. Malachowskega, ker razmer v Avstriji pač ne moremo primerjati z nemškimi ali francoskimi.

Danes je odsek odobril poročilo glede prestopkov in kazni. Paragraf 131. torej določa, da se prestopki obrtnega reda kaznujejo: Z ukori, denarnimi kaznimi do tisoč kron, z zaporom do treh mesecev, s tem, da se odvzame obrtna pravica za vselej ali določen čas, in s tem, da se stalno aličasno odvzame obrtna pravica, imeti vajence ali mlade pomožne delavce.

Posebne kazni določa § 132. od 10 do 500 K. Nov dostavek kazni za one, ki iščejo naročila po hišah in se pregreše zoper § 59.

Paragraf 133. določa denarno kazen od 20 do 1000 kron zaradi raznih prestopkov glede pomočnikov in vajencev. Nova dva paragrafa 133a in 133b določata, da se odvzame pravica, imeti vajence in pomožne delavce, ako obrtnik sprejme vajence pred 12. letom, oziroma tovarnar pred 14. letom; ako obrtniki ne pazijo na vajence pri nevarnih delih, ako morajo vajenci večkrat delati ponoči, ako odlašajo oproščenje učencev ali jih redno ne puščajo v šole, ako obrtniki nadaljujejo obrt, ki je bil drugemu odvzet vsled kazni, ako obrtnik hoče varati obrtno oblast glede dokaza usposobljenosti.

Ko stopi ta zakon v veljavo, naj obrtniki dobro preučijo te nove določbe. Ostali

paragrafi (134 do 151) ostanejo v bistvu neizpremenjeni

Paragraf 151 določa, da se stekajo denarne kazni v podporno blagajno za pomočnike, ako pa te podporne blagajne ni, v okrajno bolniško blagajno.

Književnost in umetnost.

* **Šolski molitvenik.** Že več let se je čulo iz vrst skrbnih katehetov zdihovalje: „Ko bi le imeli skupen šolski molitvenik!“ Čimbolj se je v zadnjih letih po naših ljudskih šolah skrbelo za dober verski pouk, tembolj se je kazala potreba takega molitvenika. Kakšen rokodelca bi bil to, ki bi se samo teoretično učil svojega rokodelstva, v dejanju pa bi mu ga nihče ne pokazal? Kakor pa je treba rokodelcu pokazati, kako naj dela, tako je treba tudi otroku pokazati, kako naj moli in kako naj sprejema svete zakramente. To pa je mogoče, če imajo vsi otroci v šoli isti molitvenik, in če je ta molitvenik raven za vse važnejše potrebe bogoslužja.

Tak molitvenik je podal za ljubljansko škofijo gospod katehet dr. Gregor Pečjak. Ko ga je sestavljal, se je posvetoval z mnogimi gospodi in se je ravnal po njihovih nasvetih, kolikor mu je bilo mogoče. Besedilo tistih molitev, ki se molijo pri javni službi bežji, je tako, kakor se bo v prihodnje rabilo tudi po drugih slovenskih škofijah. Molitve in vse drugo je prirejeno tako, da je prikladno za šolsko mladino in za odrasle kristjane. V večji izdaji („Večno življenje“) najdeš vse, kar potrebuje katoliški kristjan med cerkvenim letom, manjša izdaja („Šolski molitvenik“) pa obsega vse, kar je potrebno za šolske otroke nižjih razredov ljudske šole. Človek bi torej mislil, da so novi molitvenik sprejeli z največjim veseljem povsodi.

Pa ni tako. Marsikje ne store nič, da bi prišel ta molitvenik med ljudstvom v rabo.

Nekaterim ni všeč besedilo; imeti hočejo zdravo in blagoslovljeno Marijo. Recimo s sv. Avguštinom: „Melius est, reprendant nos grammatici, quam non intelligenti populi.“ Ko bi vsak slovničar zase določeval posamezne oblike v naših molitvah, bi imeli kmalu toliko različnih oblik v naših molitvah, da bi ljudstvo teh molitev res ne moglo umeti. Jezik je narejen in pravilen, kakor se uči v šolah. Treba je le hvalliti Boga, da so se slovenske škofije v tej tako važni reči enkrat zedinile.

Proti vsebini ni kaj ugovarjati, ker je v najožji zvezi s cerkvenim življenjem, uravnana po katekizmu in obrednih knjigah. Kdor hoče imeti knjižico, ki bi ustregla vsakemu okusu, želi nekaj nemogočega. Zadevoljni bodimo, da je pisatelj šel srednje pot in tako ustregel vsaj veliki večini. Če kdo meni, da bi bila knjiga, prirejena samo za otroke, boljše, naj posluša, kaj pravi ljubljanski „Škofjski list“. Tudi „Christliche päd. Blätter“ imenujejo šolski molitvenik, ki bi ne ustrezal, „von Anfang an eine Totgeburt“. Štev. 8, l. 1905.

Zato naj vsak gospod katehet pusti vse pomisleke, in molitvenik, kolikor mu je le mogoče, razširi med svojimi učenci in učenkami. Manjši učenci naj rabijo „Šolski molitvenik“. Ko tega pomažejo in raztrgajo, naj se jim da v roke „Večno življenje“, tako da bo mladina ob izstopu iz šole znala prav dobro rabiti večji molitvenik.

S pomočjo molitvenika bo katehet lahko naučil otroke, da se bodo s pridom udeleževali svete maše in drugih cerkvenih pobožnosti in da bodo dobro prejeli sv. zakramente.

Katehetu je ukazano, da mora v ljudski šoli razlagati otrokom tudi cerkveno leto in njegove obrede. S'no potrebno je to; če se ljudje v šoli ne bodo seznanili s cerkvenimi obredi, jim bodo ostali vedno tuji. Poznanje cerkvenih obredov zelo veliki pripomore k pravi pobožnosti in lepemu verskemu življenju. S pomočjo molitvenika „Večno življenje“ bo katehetu prav lahko izpolniti to obno nalogo.

Ker imata ova molitvenika prav pravne pesmi, jih bo mladina rabila tudi pri cerkvenem petju. In to je znano, da sveta cerkev zelo želi, da bi verniki pri službi bežji svete pesmi prepevali.

Deklice vnanje uršulinske šole v Skofji Loki imajo že skoro vse nove molitvenike. In kako lepo jih je slišati, kadar iz njega skupne molijo ali pojejo pri sveti maši ali ob drugih prilikah! To bi bilo mogoče tudi drugje, ko bi vsi otroci imeli isto molitveno knjižico.

Sicer je pa, mislim, jasno vsem, da je skupen molitvenik zelo velikega pomena za šolo, in reči bi se ne moglo, da je dober katehet tisti, ki mu ni nič mar, da bi ga rabili njegovi otroci.

Začelo se je novo šolsko leto, zato je sedaj najlepša prilika, da duhovniki pripremo knjižico. N—h.

* „**Begutterjeva po Slomšku poslovenjena maša**“ in 30 napevov k mašni pesmi „Pred bogom poklekimo itd.“ se dobijo pri gosp. Valentinu Stelzerju, Solovodju v p., Gradec, Unger-gasse 19. Cena: Mašna partitura 1 K 20 v., zvezek napevov 1 K 77 v.

Koroške novice.

k Podporno društvo za slovanske dijake koroške. Na cesarjev rojstni dan se je letos v Celovcu osnovalo to potrebno društvo. Odbor se je konstituiral sledeče: Stolni prošt L. Einspieler, predsednik; dr. J. Brejc, podpredsednik; J. Scheinigg, tajnik; dr. J. Arnejc, tajnikov namestnik; J. Apih, blagajnik; I. Hutter, blagajnikov namestnik; J. Hochmüller, dr. V. Hudelist, A. Svetina, odborniki; I. Hribar, Fr. Katnik, namestniki. — Zanimanje za novoustanovljeno društvo se je pokazalo z veliko udeležbo na ustanovnem shodu in s tem, da je takoj pristopilo mnogo rednih članov in šest ustanovnikov. Na drugem mestu prinašamo oklic tega društva, ki ga najtopleje priporočamo.

Darovi.

Poslano našemu upravništvu.

Za škofove zavode povodom otvoritve duhovnije Sempeter na Krasu 20 K.

Za pogorelce v Zdenski vasi pri Trebnjem je darovala g. M. M. iz Ljubljane 2 K.

Po svetu.

Prozaičen konec romana se je izvršil v ponedeljek na Dunaju. V neko restavracijo v Pratu je prišel mlad par, ki si je naročil krasen souper, ki je po jedilnem listku stal getovo 12 K. Natakarku se je čudno zazdelo, ko je videl, da je dama sama obsedela pri mizi, spremljevalca pa nikjer ni bilo. Že navajen takih dogodkov, je uljudno pristopil k dami in je vprašal, kje je njen spremljevalec. Dama je odgovorila, da tega sploh ne pozna, da jo je povabil seboj v kavarno; sedaj pa ne vé, kam je šel. Ko je tudi dama hotela zapustiti restavracijo, so jo prijeli in odvedli na policijo. Tu je priznala, da se piše Marija Gentzinger, 19 let stara iz Alzacije. Njen spremljevalec je njen ljubimec, 23letni risar Ludvig Letsch iz Pariza, ki jo je odvedel od njenih starišev. Iz Alzacije sta prišla na Dunaj, kjer pa nista mogla drugače živeti, ko tako, da sta gostilničarje sleparila.

Notarjev v Avstriji je bilo l. 1904. 1011, na Kranjskem jih je 34, izmed katerih so 4 v Ljubljani.

Vsem sorodnikom znancem in prijateljem naznanjamo žalostno vest, da je Bogu Vsemogočnemu dopadlo k sebi poklicati našega ljubelega očeta, ozir. brata, strica

Jakoba Keršiča
posesnika in trgovca

ki je po dolgi, mučni bolezni, večkrat previden s svetimi zakramenti v 61. letu starosti mirno zaspal v Gospodu. Pogreb predragega bo v četrtek 21. t. m. ob 9. uri dopoldne. Priporočamo ga v pobožno molitev. Podbrezje, 20. sept. 1905.

Žalujoča rodbina Keršič.

Kleparski vajenec za Gradec

se sprejme takoj. — Več pové J. Perko, 1925 Škofjaloka. 1—1

SODAR

le z dobrim spričevalom, oženjen ali samski, kateri bi moral opravljati tudi kletarska dela, se takoj sprejme v stalno službo. 1920 1

Mesečna plača po dogovoru.

Karol Lenče,

vinski trgovec v Laverici pri Ljubljani.

Mednarodna panorama

Ljubljana, Pogačarjev trg.

Ta teden:

Interlaken, Lauterbrunnen, Grindelwald.

Izpridevalo iz „zlate knjige mednarodne panorame“.

S tem rad potrjujem, da so naše slike mednarodne panorame pri šolskih otrocih živo zanimanje in da so se izkazale tudi kot pomočnik za zemljopisni in deloma zgodovinski pouk, torej morem nje obiskovanje za šole le priporočati.

Kralj, okrožni šolski nadzornik dr. Geis.

Vabilo na potovanje okoli sveta.

Odprto vsak dan od 9. ure zjutraj do 12. in od 2. ure popoldne do 6. večer.

VSTOPNINA: Ena potovanje 40 vin. Dijaki, otroci in vojak od narednika nazaj 20 vin. Abonement-karte: 6 potovanj 2 K, 10 potovanj 3 K. Dijaki, društva, otroci in vojak polovico. — Šole in društva znižane cene!

Z odličnim spoštovanjem

1921

Valerija Fessi

lastnica mednarodne panorame.

Štefan Nagy

trgovina z železnino

Ljubljana

Vodnikov trg št. 5, pred škofijo

priporoča

svojo bogato zalogo pristno pozlačenih

nagrobnih križev

po najnižjih

1916 cenah. 8—1

Istrska vina

nova, sladka, mošt, rebulja, muškati,

se dobiva pri

Antonu Ferlan di Giorgio

posesniku v Rovinju, Istra.

Pošilja se točno. Nepoznanim naročevalcem po povzetju. 1919 8—1

Katoliška Bukvarna v Ljubljani

1922 ima bogato zalogo 3—1

šolskih knjig

za vse ljudske šole.

1918 3—1 Stara, dobro idoča

trgovina

z deželniimi pridelki se takoj odda.

Želi se tudi prodati k temu spadajoče

posestvo.

Naslov pové upravništvo „Slovenca“.

Kuharica

išče službe 1917 2—1

najraje h kakemu gosp. duhovniku.

Naslov pové upravništvo.

V najem se odda

pod ugodnimi pogoji s 1. januarjem 1906 občeznana

gostilna

„pri zlati kroni“, ležeča tik glavne ceste, na najbolj obiskanem kraju v Metliki.

Interesenti naj povprašajo do 1. oktobra t. l. pri lastniku Niko Hranilovič, Sošice pri Jaski, Hrvatska. 1863 3—3

Naznanilo.

Slavnemu občinstvu mi je čast najvljudneje naznaniti, da sem si osvojil znano in nanovo renovirano

kavarne in gostilne pri „Malem slonu“ v Vodmatu.

To podjetje je že od nekdaj na najboljšem glasu in se bom tudi jaz potrudil kar najbolje postreči vsem željam č. obiskovalcev moje kavarne in gostilne, in sicer z najboljšim Koslerjevim carskim pivom, z dolenskiimi, štajerskimi in vini v buteljkah, kakor ob vsakem dnevnem času z najokusnejšimi gorkimi in mrzlimi jedili.

K obilni udeležbi vabi najvljudneje

Josip Carl
kavarnar in gostilničar.

1892 3-2

Zahtevajte zastoj

In franko moj veliki, bogato ilustrovani glavni cenik z nad 100 slikami vseh vrst nikelnastih, srebrnih in zlatih ur z znamko Roskopf, Hahn, Omega, Schaffhausen, Glaslütte kakor tudi vseh vrst solidnih zlatih in srebrnih po izvirnih tovarniških cenah.

Nikel. remont. ura K 3-
sist. Roskopf paten. ura 4-
črna ekl. rem. ura 4-
črna ekl. rem. ura 5-
Goldin rem. ura „Luna“ kolesje . 7-50
srebr. „Gloria“ 7-60
srebr. „Gloria“ 11-50
oklep. verižica z rince 2-50
na pero in karab. 15 gr. težka . 9-50
ruska Tula nikel. rem. ura s sidro z „Luna“ kolesjem . 9-50
ura s kukovico K 8-50, budilka K 2-90, kuhinjska ura K 3-
švarcvaldska ura K 2-.

Za vsako uro štetno plemenito jamstvo!
Nikak risti! Zamena dovoljena, ali denar nazaj!
Prva tovarna za ure **Hanns Konrad** v Mostu
1077 (Brux) št. 843, Češko. 100-24

Odlikovan
z zlato kolajno in
časno diplomom
v Parizu.

ANTON PRESKER

603 104-45

krojač v Ljubljani
Sv. Petra cesta št. 14

se priporoča preč. duhovščini
v izdelovanje vsakovrstne
duhovniške obleke

iz trpeznega in solidnega blaga
po nizkih cenah.

Opozarja na veliko svojo
zalogo

— izgotovljene obleke

posebno na haveloke v naj-
večji izbiri po najnižjih cenah.

Dobavitelj uniform avstrijskega društva železniških uradnikov.

Katoliška Tiskarna

priporoča raznovrstne

vizitnice

po nizki ceni

„Pri dobrem pastirju“.

Založnik c. kr. drž. uradnikov.

Ljubljana **J. KEBER** Ljubljana
Stari trg št. 9 Stari trg št. 9

priporoča svojo tovarniško zalogo 583 52-42

suknenega, platnenega in perilnega blaga
po izredno nizkih stalnih cenah.

♦♦ Potrebščine za krojače in šivilje. ♦♦

„Pri dobrem pastirju“.

Gospodične

katere se želé izobraziti

v šivanju in krojnem risanju

1828 52-4

sprejema

Franja Jesih, Ljubljana, Stari trg 28.

Dobi se tudi

kroj po živočni meri.

KONTORIST

1779 4-4 išče službo.

Naslov pové upravništvo tega lista.

Išče se v najem 1883 5-4

restavracija

all **gostilna**

v kakem večjem kraju na Gorenjskem.

Ponudbe sprejema uprav. „Slovenca“.

PRIZNANO NAJBOLJŠE OLJNATE BARVE.

FIRNEŽ LE IZ KRANJSKEGA LANENEGA OLJA.

920

NAJFINEJŠE TELEFON 154.
BARVE ZA UMETNIKE
DRA. SCHOENFELDA & KO. V DÜSSELDORFU
FINE OLJNATE BARVE ZA
ŠTUDIJE DRA. SCHOENFELDA & KO. V DÜSSELDORFU
(PUŠICA 20 VIN.) — MEČILA,
APARATE, BARVE IN PREDLOGE ZA
ŽGALNO SLIKANJE
VELIKO IZBIRO
LESENIH IZDELKOV
ZA VŽIGANJE IN POSLIKANJE IMATA
BRATA EBERL TOVARNA OLJNATIH BARV,
LAKOV IN FIRNEŽEV
MIKLOŠIČEVA CESTA 6
LJUBLJANA.

ČOPIČI. — BRONCE. — KARBOLINEJ. — LIM.

TUZEMSKI IN INOZEMSKI LAKI.

Stanje vlog 31. avg. 1905
čez 11 milijonov kron.

Preje: Gradišče št. 1,
sedaj: Kongresni trg
št. 2, I. nadstr.

Denarni promet 31. avg.
l. 1905 čez 37 milj. kron.

Lastna glavica K 214.843-38.

Najboljša in najsigurnejša prilika za štedenje!

Ljudska posojilnica

sprejema hranilne vloge vsak delav-
nik od 8. ure zjutraj do 1. ure po-
poldan ter jih obrestuje po $4\frac{1}{2}\%$ brez kakega odbitka, tako, da
100 K čistih 4 K 50 h na leto.

Stanje vlog 31. avg. 1905: K 11,531,564-77. Denarni promet do 31. avg. 1905: 37,419.749-55.

Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se obrestovanje kaj prekinilo.
Za nalaganje po pošti so poštnohranilnične položnice na razpolago.

V Ljubljani, dne 1. septembra 1905.

Dr. Ivan Šusteršič,
predsednik.

Josip Šiška, knezoškofjski kancelar,
podpredsednik.

1906 40-2

Josip Jarc,
veleposesnik v Medvodah.
Dr. Andrej Karlin,
stolni kanonik v Ljubljani.
Frančišek Leskovic,
hišni pos. in blag. Lj. pos.

Karol Kauschegg,
veleposesnik v Ljubljani.
Ivan Pollak ml.,
tovarnar.

Odborniki:

Anton Belec,
posestnik, podjetnik in trgovec v St. Vidu nad Ljubljano.
Matija Kolar,
župnik pri D. M. v Polju. svet. trg. in obrt. zb. v Ljubljani.
Karol Pollak,
tovarn. in pos. v Ljubljani.
Ivan Kregar,
župnik na Rudniku.
Greg. Silbar,
župnik na Rudniku.

Trgovski vajenec

iz boljše rodbine se sprejme takoj v trgo-
vino z mešanim blagom. 1902 2-2

Rud. Rutner, Vrhnika.

Perje za postelje in puh

priporoča po najnižjih cenah

912 31

F. HITI

Pred škofijo št. 20.

Zunanja naročila se točno izvršujejo

Knjigarna

Kleinmayr & Bamberg

Ljubljana, Kongresni trg št. 2

priporoča svojo

popolno zalogo

vseh na tukajšnjih in zunanjih učiliščih, posebno na c. kr. I. in II. dr-
žavni gimnaziji, c. kr. višji realki in c. kr. moškem in ženskem učiteljsišču
tukaj, zasebnih kakor tudi ljudskih in meščanskih šolah uvedenih

šolskih knjig

v najnovejših izdajah, v mehkih in trpežnih šolskih
vezavah, po najnižjih cenah. 1852 10-9

Zaznamki uvedenih učnih knjig se oddajajo zastoj.

Ljubljanski šolski koledar 2 vinarja.

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
Zavarovanja za izgube pri zbiranju najmanj-
šega dobitka. — Promose za vsako zbiranje.

Kulantna svržitvev naročil na borzi.

Menjarična delniška družba

„MERCUR“

1. Wollzeile 10 in 13, Dunaj, I., Strebelgasse 2.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih
stvarih, potem o kurznih vrednostih vseh špekulacijskih
vrednostnih papirjev in vestni nasveti za dosego kolikor
je mogoče visokega obrestovanja pri popolni varnosti naloženih
glavnih. 18 150-101